

Előfizetési árak Romániában
Egész évre — — 1050
Félévre — — — 550
Negyedévre — — 290
Egy hónapra — — 100
Az előfizetési ára „Föld” című folyóirattal együtt hav-ként 10 lejjel drágább
Csehszlovákiában
Egy hónapra — — ck 40—
Egyszám ára — — ck 2—

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

1926. június 30 Szerda

Sinj-Kolozsvár * IX. évfolyam * 140 szám

5686. Tamuz 18

Szomorú Péter-Pál

A természet titokzatos műhelyében az életem is összeesküvést szőnek az emberek ellen. Nap nap után szörnyű viharok, árvizek birtokba hozzák a táviró s az elszárguló viharok, dühöngő ciklonok nyomán halál, nyomor és egyetemes pusztulás marad vissza. Amit az emberi rosszakarát, butaság és tévelygés meghagyott négy évtizede korunkban, azt is titokzatos erők akarják pusztítani. Mintha a bibliai özönvíz korszaka ismétlődne meg: nap nap után szinte megállás nélkül hull az elfátyolozott égből az istenáldás, amely bőségénél és gyakoriságánál fogva most már istenveréssé változott át.

Kint a mezőkön éretlen buzatáblák garmadája hajlítják le csüggedten fejét és ime a mai Péter Pál napján nem pendülhet vig aratásra a kaszár, mert az érlelő napsugár heve ebben az évben nem termékenyítette meg a kalászkok szeméit.

S miközben a politikusok tovább politikáznak, a diplomaták tovább bonyolítják a külpolitika bonyodalmas szárait, a panamisták tovább panamásznak, a táborozók újabb háború tervét rajzolják a mappákra, — a parasztötét gonddal a homlokán, leszegett tekintettel jár kel a mezőkön, mert ő tudja, hogy túl a fürgetegek és árvizek pusztításain, egy sokkal nagyobb arányú katasztrófa készülődik. Ha ez a tulbó istenáldás nem szűnik meg a világ fölött, akkor hiábavalók lesznek a tözsedék manőverei, kurzusok le, vagy felszökkenései, hiába a diktatúrák és demokráciák: a világot az éhség és nyomorúság polipkarjai fonják majd át menthetetlenül. Mert bizo y ma is a rádió, a villamosvasút és a repülőgépek korszakában, az emberi élet főmozgató ereje a gabona maradt s a föld még ma is az sz alapéletpillé, melyen minden kultúra és civilizáció felépül. Kivirágzik és elszárad. Ezért indokolt mindenki aggodalma, amikor az örökké elborult és kretveti tekintetét, amelyen viaszatlan felhők futnak keresztül, melyek elzárják előlünk az életet napsugarat.

Már eddig is rendkívül nagyok a károk. Vendéglősök, fürdőtelepek igazgatóságai, ruha-kereskedők és gabonaszpekulánsok szinte versenyeznek egymással a siránkozásban. Mindenütt reménytelenség és hilitástalanság. Az elvesztett nyarat siratják üzletemberek és romantikus széplékek egyaránt előbbieket az üzletek elmaradása miatt, utóbbiak az elmaradt nyári almokért, a virágok lehervadt mosolyáért, a pillangók elmaradt röptéért, a holdfény megfektült mosolyáért. Mintha a természet is szimbolizálni akarná az egyetemes emberi sorsot, a sok meggyülemlett emberi gonoszúságot: nincsen mosolya többé, nincsen biztatása, csak terhes villámai, dühöngő ciklonjai és fekete fellegei vannak.

Vagy talán a természet is az átalakulás felé haladó európai társadalmak sorsát akarja utánozni? Ezek óta tapasztaljuk, hogy Európa klímája átalakulban van. A világháborúval mintha megszűnt volna a valódi telek és valódi nyarak szépsége, az időjárás egészen bizonytalan ingadozásokat mutat, lényegesen eltérő a megszokottól, épúgy, mint egész politikai életünk s a világ egész konstellációja.

Mintha a sok jaj, könny, csalódás és keserv párhuzama gyűlt volna meg a világ fölött, mintha a tengerek bosszút esküdnének a szárazföldek ellen! Mintha a korszak nagy tévhitje az emberiség a természet bűnéit is feltette volna, hogy erköcsi belátásával, vélt, vagy valódi jószággal, becsületével és okosságával egyidőben ezt is elveszítte. Ugy tetszik, mintha a természet vissza akarná fizetni azt a vak lázadás, melyet az emberiség tett ellene s most ő lázadna fel az emberek ellen... Boldogabb éveken ilyenkor, Péter Pál

napján a mezők dalal teltek meg, égett gabonaretek sarakoztak egymás után, gabonaterhes kalászaikat biztatón és boldogítón nyújtva az emberi szájuk felé. A mai Péter Pál napján nem pendülhet meg a kaszár, a mezők viz alatt állanak, a kalászkok csüggedten hajlítják meg fejüket és éretlenül, mintha ők is kétségbeesnének az emberi sors fölött. Az égből pedig tovább hull viaszatlanul a harmat, amely most már mintha kénesevé vált volna, úgy tarolja le az élet reményégeit. Fekete, fekete Péter-Pál rapja ez.

Véres utcai harcok Lengyelországban

A rendőrség belelőtt az alkotmánymódosítás ellen tüntető szocialista népgyűlésbe. Három ember meghalt, huszonkilencen megsebesültek. Varsóban a kommunisták támadták meg a tüntetőket

(Varsó, június 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) A szociáldemokrata párt tegnap országsszerte gyűléseket rendezett az alkotmánymódosítás és a választójogi reform ellen. A tüntetőgyűléseken a nemzetgyűlés haladéktalan feloszlását és az új választások kiírását követelték. Együttműködésű népi rend szerint határozatlan szünetelték fel a kormányt, hogy az alkotmánymódosítás helyett olyan törvényhozási intézkedésekkel foglalkoztassa a nemzetgyűlést, amelyek az élelmiszer megdrágulásának gátat vetnek és munkanélküli nyújtanak a munkanélküli inségeskedő népek.

A tüntetőgyűlések a főváros és egy vidéki gyűlés kivételével nyugodtan folytatók le. Varsóban egy kis csapat kommünista meg akarta zavarni a szocialisták tüntetését, összeütközésre is került a sor, de a rendőrség hamar helyreállította a rendet. Inovroszlavban a rendőrség szét akarta oszlatni a szocialista körmenetet, mire a tüntetők megátámadták a rendőroket. A rendőrok sortűzet adtak és mikor a tömeg szétfutott, három halott és 29 sebesült havert az utcákon.

A minisztertanács 350 millió rendkívüli hitelt szavazott meg a CFR-nek

Jóváhagylák Nimerover főrabbi szenátorságát. Makacsul tartja magát a nemzeti párt és liberális párt fúziójának híre

(Bucuresti Bukarest, június 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kormány tagjai ma déltén tizenkét órákor minisztertanácsra ültek össze, amelynek programján néhány rendkívül fontos és aktuális probléma szerepelt. Mindenekelőtt is a bacaui tűzvészkarosultak, valamint az erdélyi és különösen a magyarországi árvizek borzalmas pusztításainak ügyével foglalkozott és elhatározta egy azonnali segélyalap létesítését, amelyhez az állam és magánosok egyaránt hozzájárulnának.

B. hatóság foglalkozott a minisztertanács az ideai termésv zavartalan leszállításának megszerzésével. Elhatározták, hogy a szükséges vagonmennyiség és a lokomotívok reparálásának céljából 350 millió hitelt nyújtanak a CFR-nek.

Ezután a zsidó egyház parlamenti képviselőtétének kérdésével foglalkozott a minisztertanács és megerősítette azt a választóbizottsági határozatot, amely szerint a zsidóságot Nimerover főrabbi képviseli a szenátusban.

Foglalkozott azután a minisztertanács a nemrég lezajlott kamarai és szenátusi választásokon meg nem jelent szavazók kérdésével és elhatározta, hogy ezekkel szemben eltekint a választójogi törvény által előírt 500 lejes pénzbüntetés alkalmazásától.

Végül a lej stabilizációja és az ország aktuális gazdasági problémái fölött tanácskozott a kormány.

Const ninescu rövid életet jósol a kormánynak

Ebben a kérdésben, mint a „Cu antul” írja, a liberális párt és az Averescu kormány között bekövetkezett a végleges szakítás. Bratianusk megvonják bizalmukat a kormánytól, amely nem hallgat többé rájuk. Mint ismeretes, amikor az új bankjegykibocsátás kérdésében Averescu kategórikusan fenntartotta a teljes függetlenségét gazdasági és pénzügyi téren, Bratianu Vintila fenyegette meg a miniszterelnököt komoly következményekkel, most pedig Alexandru C. nstaniinescu jósol rövidéletű éget a kormánynak. Szűk baráti körben a volt földművelésügyi miniszter a következő kijelentéseket tette: — Az Averescu-kormány hibát hibára halmoz. Az a pénzügyi-és gazdasági politika, ame-

lyet inaugurálni akar, nyakát fogja szegni. Két súlyos lehetőség előtt állott a kormány: vagy igen terhes külföldi kölcsönt vesz fel, ami csak átmeneti könnyítést jelent a gazdasági életre, vagy pedig megindítja a bankóprést, ami katasztrófális lehet — és a kormány mind a kettőt választotta. De ha a kölcsönből lesz is valami, az új emissziótól mi tartjuk majd vissz. Mert, ha a Banca Nationala kormányzóját kieseréli is Averescu, a jegyb nknak az állammal megkötött konvencióját nem tudja megváltoztatni, sem pedig az általunk, vagy a részvényesek által megalkotott alapszabályokat. A kormány hiábavaló erőfeszítéseket tesz ahelyett, hogy komoly és pozitív munkával folytatóna azt, amit mi elkezdünk.

— Őszel, amikor megkezdődik a komoly parlamenti munka, kerülnek sorra az állam politikai, jogi, gazdasági és pénzügyi helyzetére vonatkozó újabb törvények. Ha a kormány ekkor majd megkísérli, hogy megvalósítsa azt a programot, amelyet visszavont, amikor kormányra került, megkezdődik a mi harcunk. És ebben a harcban nekünk nincs vesztenivalónk. Csak a kormány rövidíti meg vele az életét. Ebben az esetben, meggyőződésem szerint, az Averescu-kormány nem éri meg a husvétit ünnepeket... Különben sem hiszem, hogy a kormány még egyszer megnyithassa a parlamentet — a következő őszön.

Sikerrel biztatnak a nemzeti párt és a liberálisok közötti tárgyalások

A liberálisok új orientációjával összefüggésben a fővárosi politikai köreit a liberális párt és nemzeti párt közeledése és állítólagos fúziós tárgyalásai tartják izgalomban. A közeledést illetőleg a fúzió létrehozásán különösen Argetoianu, a nemzeti párt egyik frakciójának vezetője fáradozik, aki teljes erejével azon van, hogy a két párt közötti együttműködést létrehozza. Argetoianu lapjában, a „Cu antul” ban — ha burkolt formában is — erőteljes propagandát fejt ki ebben az irányban.

Bukaresti jelentés szerint a „Cu antul” legutóbbi számában foglalkozik a nemzeti párt elnökválságának ismert kérdésével és a követ-

kezőket írja: „A nemzeti párt végrehajtó bizottságának legutóbbi gyűlésén nem oldódott meg a kérdés: vajjon Jorga Miklós, vagy Maniu Gyula legyen a párt elnöke. És valóban, ha a nemzeti párt résztvesz egy olyan kormányban, amelynek elnöke egy másik párt feje, úgy nincs is szüksége vezérre. És ez az egyetlen lehetőség.”

A nemzeti párt és liberálisok közötti tárgyalásokat látszik megerősíteni az „Adeverul” legfrissebb jelentése is. Eszerint feltétlenül jól informált és mértékadó liberális körökben határozottan állítják, hogy a két párt közötti tárgyalások igen előrehaladott stádiumban vannak és így azoknak sikeres kimenetele biztosra vehető.

Agrárkommunista összeesküvés Szófiában

(Szófia, június 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) A szófia rendőrség az új folyamán nagy szabású agrárkommunista összeesküvést fedezett fel. A rendőrség házkutatást tartott a komplett vezéreinek lakásán és röpcédulákat, kiáltványokat, valamint nagymennyiségű robbanóanyagot kobozott el. Már eddig is számos letartóztatás történt.

Masaryk szerint a diktatura játék a tüzzel

A cseh köztársasági elnök nyilatkozata a kisebbségi kérdéssel

(Prága, június 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Masaryk köztársasági elnök, aki — mint jelentették, — már több hónap óta nem lépett sem írással, sem pedig semmiféle nyilatkozattal a nyilvánosság elé, tegnap a csehszlovák fővárosban megjelenő „Narodni Osvozenie” cseh leghíresebb lap munkatársának Csehszlovák aktuális kérdéseiről a következő érdekes interjút adta:

Masaryk elnök mindennek előtt leszögezi álláspontját a jelenleg kormányzó hivatalnok kabinetével szemben, amelyben *kisebbségeszközt* lát. Mindaddig, amíg a parlamenti pártok nem rendelkeznek elegendő szakember, főként, jó, ha parlamentárisztikus kormányok is néhány pártok kívüli szakembert vesznek fel a kabinetbe. Egy hivatalnok-kormány semmiesetre nem áll ellentétben a demokráciával.

Amerikában, amely kétségkívül demokratikus ország, csupán hivatalnok-kabinetek működnek.

Masaryk ellentmond annak a véleménynek, amely szerint Csehszlovákiában válság volna a parlamentarizmus és a demokrácia terén. Csupán a pártoknál áll fenn bizonyos krízis. Az állam fiatalságában vannak a nehézségek. A pártok átvették az osztrák érából a negatíviz-

Sikerült Maniu Gyulát is meggyőzni, — mondják a liberálisok — két erős párt kollaborációjának szükségességéről és ezzel az utolsó akadály is elhárult a megegyezés útjából. Valószínű, hogy erről szeptember elején már a nyilvánosságot is tájékoztatják.

Nem lesz bankjegykibocsátás?

Ugyancsak az „Adeverul” értesítése szerint az eddigi verziókkal ellentétben, a kormány még sem fog újabb bankjegykibocsátáshoz folyamodni. Averscu tábornok ugyanis meggyőződött arról, hogy az ideig termés rentabilis módon való értékesítését a meglévő alapokból is lehet finanszírozni.

Megérkezett az olcsósági hullám. Sipos-céghez jött először. Vegyen harisnyát, keztyűt és fehérneműt Siposnál, Cluj, Reg. Ferdinand 8 szám.

Az újságíró aztán megkérdezte Masarykot, hogy mi a véleménye a kisebbségi kérdéssel. — Minthogy nálunk a nemzet és az állam fogalma nem fedik egymást, amennyiben nemzeti kisebbségek élnek az országban, a nemzeti kérdés manapság, a nemzeti elmélyedés idején, politikailag nagyon jelentős. Megismételhetem azt, amit már néhányszor mondtam: a nemzet kisebbség problémája egyike a legsúlyosabb kérdéseinknek. Azok, akik az államot vezetik, meg kell, hogy oldják ezt a problémát.

Mihelyt a németek nem negligálják többé az államot, hanem közös munkára jelentkeznek, röviden szólva, kormányképes párttá lesznek, abban a pillanatban megvan oldva ez a kérdés.

A csehszlovák külpolitikával való elégedetlenségben Masaryk annak a bizonyítékát látja, hogy a csehszlovák népnek jobban megy most a dolga, mint ahogy Ausztriában ment. Az impériumváltozás sok embernek hozott anyagi, társadalmi és egyéb előnyöket, akik azonban még többet akarnak elérni, mint amennyit elértek. Egy szabad köztársaságban hamar megzavarodnak a gyöngye jellemek és a politikailag éretlen elemek. Sokan azért elégedetlenek, mert ambíciójukat nem tudták kielégíteni. A külpolitikánk ellen folytatott személyes harcban a jogtalan és illojális igazlókonyosság számos elemét fedezem fel.

Masaryk ezután biztatón nyilatkozott a csehszlovákiai demokrácia fejlődéséről, majd pedig megcáfolta a politikai végrendeletéről elterjedt híreket.

Csomagoló celuloza

Képviselet és lerakat

Hartig & Hienz
Cluj-Kolozsvár

Akiba

Irtá Giszkalay János

Bar-Kochba

Negyven esztendő mulott el talán azóta, hogy Akiba, a Kalba Savua nagyszerű izmos juhászlegénye először harsogta belé, a judeai mezők aranyos hajnalaiba az Énekek Énekének szerelmes sorait. Negyven esztendő, telve küzdelmekkel, nagy alkotásokkal és a lélek gyötrődéseivel, — de ez a negyven esztendő úgy mulott el feje fölött, mint a tegnapi nap, mint egy éjjeli örváltás: nyomtalanul, észrevétlenül, időfeleltésben. Pedig ha valakinek: néki lett volna fölpanaszolni valója isten előtt. Nyolcvan éve volt, — de csak negyven évet élt. Mert Akiba, életének negyvenedik évében született csak meg. Negyven éves öreglegény volt, amikor Ráchelen keresztül magára ébredt. Aztán jöttek az iskolajárás évei. Talán két vagy három esztendő. Aztán azok a napok, amikor a tanítványból tanító lett, a levert zsidó nép legnagyobb tanítómestere, — a nemzetmentő munkásságnak, a Misna, a Middót, a zsidó jogrendszer kivajadásának, alkotásban boldog évei — otthon asszony és gyermek, künn hirnév és szeretet... talánha öt hat év és Akiba átalépte ötvenedik évének küszöbét.

Az ötven éves Akiba, tudományos munkásságának csúcspontján újra magára ébredt: asszonyának szemén keresztül meglátta önmagát és önmagában az isten eszközét. És Akiba, a törhetetlen gladiator, alázatos, engedelmes eszköz akart lenni az isten kezében. Ötven éves korában újra elvált a szerelmes asszonyától és megkezdte a nagy világlátást, a Földközi tenger medencéje körül — és lélek izzásában, tettek állóján, szavak mázsás pörölyével ková-

csolta, forrasztotta a nagy vasgyűrűt, zsidó fegyverek gyűrűjét Róma korhadt teste körül. Tizennégy-tizenöt év telt el és a lelkek hatalmas kovácsa már már az utolsó kalapácsütésre lendítette titánkarját, — amikor a babilonai zsidók türelmetlen lelkesedése idő előtt robbantotta ki a nagy zsidó felkelést és ebben a robbanásban összeomlott Akiba egy évtizedes szervező munkájának minden reménye. A lybiai, egyiptomi, ciprusi zsidó felkeléseket Róma tulereje egyenként fojtotta vérbe és csak Akiba kemény sziliplecsapásának volt köszönhető, hogy a vérözön hullámai Judeát is el nem árasztották.

Hatvanadik évén túl volt már, amikor a nagy katasztrófában összeomlott a zsidó világszabadságharc. Hajdan dus, fekete haja akkor már fehér hullámokban borította nagyszerű férfifejét — de az elmúlt évtizedek csak hajának színváltozásában tudtak nyomot hagyni rajta. Testben és lélekben maradt továbbra is a legözöndölgő öserő, gigász és nagyságos szerszám az isten kezében. A törhetetlen agg, az elhivatottság szent rendületlenségével állott saját művének romjai fölött és egy pillanatig sem tévovázott. Eddig volt elgondolásában, a fölzsabardító háború sulypontját a szétszórtásban élő zsidóság fegyveres fölkelésében látta. De amikor a vasgyűrű grandiózus haditerve váratlanul összeomlott, Akiba, a hadvezérszenik villámszerű gyors határozottudásával azonnal készen állott a második haditervvvel. A diaszpóra zsidóságára már nem lehetett számítani — legalább is nem olyan mértékben és formában, ahogyan az első haditerv gondolta. A diaszpóra zsidóságának fegyveres fölkelése vérbefuladt és az egyetlen hely, amelyet a véres összeomlás elkerült, Palesztina volt. Itt még törletlenül állottak a zsidó erők, zsidó

fegyverek, a lelkek tüze és a nemzeti ügyben való hirt, — a szervezés és a jövőendő szabadságharc sulypontját most már, ide, magára Palesztinára kellett helyezni. És Akiba szívós törhetetlenségével, az Istenhit rendületlenségével folytatta, vagy kezdte újra a fölzsabardítás művét.

Hadrián uralkodásának első tizenöt éve ebben a titkos és most már lázasra fokozott készülődésben telt el. Akiba fáradhatatlanul járta az ország különböző helyeit. Ahol megjelent, ott rejtett hegyzakadékokban, barlangok mélyén, éjszakák leple alatt, sűrű hadirendben fogadták őt, a huszonnégyezer tanítványok parancsra váró csapatai — az ő tanítványai, az ő hadserege — és Akiba egy jelent meg közöttük, mint egy sereg szemlére járó hadvezér. A zsidó fegyverkovácsok műhelyeiben szakadatlanul csengett a pöröly, az új Kalba Savuák egyre szállították az ételmezt és Judea hegyeinek természetes barlangjai már nem voltak elegendők a hadikészletek befogadására: mesterséges rejtekhelyeket kellett vájni a hegyek oldalába fegyver és élelem számára. De a külfölddel való összeköttetés sem szakadt meg teljesen. Akiba időről-időre újabb utakra indult, bejárta Kisázsia közsékeit, sőt a közvetlen római területeket is: Sziciliát, Kappadóciát, Frigiát, Galatiát. Milyen olthatatlan tűznek kellett a lelkében égni, milyen törhetetlen erő lakhatott testében, hogy ezeknek az utaknak és szervező munkának minden fáradsáma el tudta viselni. Mert ebben a szakadatlan munkában lassan újabb 10-15 év mulott el és abban az időben, amikor Hadrián császár megjelent Judea földjén, — Akiba már túl volt a hetvenedik életévén.

(Folytatása következik.)

Orosz

Miből élnek

A raatsi dráma, pergett le tragédiás vetett fel az osztrák érdeklődést váltott előkelőségek voltak. telyes nagyiparos, fé ünnepelt gyermeke, állítólagos Orlov bár keveset, majdnem se bécsi felsőbb tizezer meghalt, mindenki te ember? Orosz nagyhador? Báró és bányafőnök, aki feleségül ezért megfelelő honor

Orlov romantikus alig derült ki valami. Oroszországból menekő tudja. Az is majdnem nápolyban levélhordó mint „Öfensége Orlov a fürdővendégeket. És nak. Olyan lép ez, az emigráció életének me volt azoknak, akik Orlov árasztották az európai tisztetésüket még mindig

Ez a miljó termelt amelyek már nem egy száműzetés országában néhány hónappal ezelőtt orosz templomegyesület tiszt volt, Pichno és S meg akarta gyilkolni a din ezredes adott neki fényképeket a követségi székli tárgyaláson hidegt Bizonyítékok híján fel ták őket, de Borodin e van. Miért és miből? járműkereskedéssel fogl került megállapítani, ho „Lionell Dettew & C jánál, amelynek tulajd angol. A cégnek fiókj Berlinben, Münchenben, ban. A berlini telep tomsky herceg, aki szí valamennyi fióknál vo nek pozícióba. Ő me összeköttetést tartanak f tanács“ csul, amely Páris tése alatt. Ennek a tanács Konstantin Orlov, a ra

A bécsi üzlet vezető kori ezredes, aki nemcsak nem volt orosz tiszteket nyílt titok, hogy a „Lion idő óta vesztéssel fogl angolnevű cég orosz tulaj foglalkozása, nem tudni. merénylővel kapcsolatban tudott kinyomozni, hogy nál a merénylőre kifiződ üzletben járt és maga Ge éjszakán át szobafogásból től bizonyos szálak a „S vezetőnek, amely a XX. meretlenül. Két évvel ez de a bécsi kereskedők üzleti összeköttetésüket a jelenlegi tulajdonosai és Gerschellmann ezredes az jelenleg egyáltalán nem f letekkel, ennek ellenére S'all és Rudolf Skall, a noje. Dettewer maga gya országba és Varsóba. Min vetkeztetni engednek arra ezeknek az álcégeknek és

Bádenben él egy Cser orosz emigráns. A hírhed vezére volt azoknak az amelyek Proskurow kösabb pogromokat rendez leverése után Béc be menek „Krestianskaja Ukraina“ országban olyan hevesen támas az egyik bécsi lap a nagy tanács elnökévé tette meg Sagaidacsni gyákran lá szovjetkövetésnek. Az u

Orosz „nagyhercegek“

Miből élnek az orosz emigránsok

A raatsi dráma, amely alig három héttel ezelőtt pergett le tragédiás színjátékban, érdekes problémát vetett fel az osztrák közvéleményben. Az eset ritka érdeklődést váltott ki, mert a szereplők közismert előkelőségek voltak. *Kluzer* Hugó, a férj, tekintélyes nagyiparos, felesége egy osztrák főúri család ünnepelt gyermeke, — csak éppen a főszereplő, az állítólagos Orlov báróval vagy nagyhercegről tudnak keveset, majdnem semmit a ma is annyira exkluzív bécsi felsőbb tizezer körében. Most, hogy váratlanul meghalt, mindenki találgatja, ki volt ez a titóztatós ember? Orosz nagyherceg-e, vagy nagystilű kalandor? Báró és bányatulajdonos, vagy politikai szélhámos, aki feleségül akarta venni Klingernét és ezért megfelelő honoráriumot is akart?

Orlov romantikus multjából a nyomozás során alig derült ki valami. Csak annyi bizonyos, hogy Oroszországból menekülnie kellett. Miért? Senki sem tudja. Az is majdnem kétségtelen, hogy Konstantinápolyban levélhordó volt, hogy aztán Meránban, mint „Öfenege Orlov nagyherceg“ kápráztassa el a fürdővendégeket. És Raabsban felcsap orgyilkosnak. Olyan kép ez, amely bevilágít az egész orosz emigráció életének mélységeibe. Orlov is egyike volt azoknak, akik Oroszországból elmenekülve elárastották az európai metropolisokat és akik szándékukat még mindig átmeneti epizódoknak tartják.

Ez a miljö termelte ki az Orlov féle típusokat, amelyek már nem egyszer hallattak magukról a száműzetés országában. Emlékeztet még, hogy néhány hónappal ezelőtt *Borodin* ezredes, a bécsi orosz templomegyesület titkára, aki valamikor aktív tiszt volt, *Pichno* és *Sevcsenko* nevű barátjaival meg akarta gyilkolni a bécsi szovjetkövetséget. *Borodin* ezredes adott nekik információkat a követről, fényképeket a követségről, sőt — amint az esküszöki tárgyaláson kiderült — pénzt is kaptak tőle. Bizonyítékok híján felmentették, szótlan kiutasították őket, de *Borodin* ezredes még mindig Bécsben van. Miért és miből? Senki sem tudja. Állítólag járműkereskedéssel foglalkozik, de csak annyit sikerült megállapítani, hogy gyakran fordul meg a „Lionell Dettew & Co.“ londoni cég bécsi fiókjánál, amelynek tulajdonosai két orosz és egy angol. A cégnek fiókjai vannak még Párisban, Berlinben, Münchenben, Stuttgartban és Belgrádban. A berlini telep fiókközpont vezetője *Uchomsky* herceg, aki szigorúan vigyáz arra, hogy valamennyi fióknál volt orosz tisztnek kerüljenek pozícióba. Ő maga és emberei igen élénk összeköttetést tartanak fenn a „legfőbb monarchista tanács“ csul, amely Párisban székel *Markow* vezetésével. Ennek a tanácsnak volt a tagja *Cyrrill Konstantin Orlov*, a raatsi dráma főszereplője is.

A bécsi üzlet vezetője von *Gerschellmann* egykori ezredes, aki nemcsak alkalmazottait fizeti, hanem volt orosz tiszteteket is. Kereskedői körökben nyílt titok, hogy a „Lionell Dettew & Co.“ hosszú idő óta veszteséggel dolgozik. Azt, hogy ennek az angolnevű cég orosz tulajdonosainak mi az igazi foglalkozása, nem tudni. A követség ellen tervezett merénnyel kapcsolatban a rendőrség csak annyit tudott kinyomozni, hogy *Borodin* ezredes közvetlenül a merénnyelre kitűzött időpont előtt ebben az üzletben járt és maga *Gerschellmann* ezredes is egy éjszakán át szobafogságban volt akkor. Ettől a fióktól bizonyos szálak a „Sirius“ szállítási vállalathoz vezetnek, amely a XX. kerületben húzódik meg is meretlenül. Két évvel ezelőtt komoly cégnek indult, de a bécsi kereskedők csakhamar megszakították üzleti összeköttetésüket a „Sirius“-szal, amelynek jelenlegi tulajdonosai az orosz *Dettew*-csoport, *Gerschellmann* ezredes és *Uchomsky* herceg. A cég jelenleg egyáltalán nem foglalkozik expedíciós üzletekkel, ennek ellenére két igazgatója is van, *Paul Stall* és *Rudolf Skall*, azonkívül három tisztviselője. *Dettew* maga gyakran utazik Rigába, Lettországra és Varsóba. Mindezek a körülmények következtetni engednek arra, hogy mi az igazi célja ezeknek az álcégeknek és alkalmazottainak.

Bádenben él egy *Csernusko Sagaidacsi* nevű orosz emigráns. A hírhedt *Petljura*-rezsim idején vezére volt azoknak az ukrain bandáknak, amelyek *Proskurow* környékén a legborzalmasabb pogromokat rendezték. Az ellenforradalom leverése után Bécsbe menekült, ahol megindította a „Krestianskaja Ukraina“ című lapot. Ebben az újságban olyan hevesen támadta a bolsevikieket, hogy az egyik bécsi lap a nagy orosz föderatív paraszt-tanács elnökévé tette meg egy cikkében, holott *Sagaidacsi* gyakran látott vendége a bécsi szovjetkövetségnek. Az utóbbi időben beszűntette

látogatásait, mert a követség nem akarta igénybevenni szolgálatait. *Sagaidacsi* ugyanis arra ajánlkozott, hogy közvetíteni fog a követség és az ukrán emigránsok között. Az egykori pogromvezér ekkor „Krestianskaja Federacija“ névre keresztelte át újságját, amelyet német és orosz nyelven jelentetett meg. A német nyelv révén összeköttetésbe került az osztrák faszistákkal és a németországi kámpóskeresztesekkel is, mert nemcsak a cári trón visszaállításáért, hanem a német dinasztia restaurációjáért küzd.

De vannak még ilyen gyanús egzisztenciák az orosz emigráció berkeiben. Ott van például *Georg*

giew őrnagy, aki bécsi bizalmiférfia annak az ugynevezett *Aubert-ligának*, amelynek sok köze van *Worofszky* orosz követség Svájcban történt meggyilkolásához. Neki is van lapja, melyben folyton azt hangoztatja nyíltan magáról, hogy legalább is *Hindenburggal* egyvásu katonai zseni, de otthon mindig mellőzték. Miből él, milyen pénzből ad ki *Japot Georgiev*, ezt épügy nem tudja senki, mint ahogy a többi orosz álemigránsról sem tudja senki. És mégis ezek az emberek mindenütt bejáratosok a legexkluzívabb osztrák főúri körökben, szerepelnek, mulatnak és még azt sem tudják rólu, hogy kicsodák.

Szeptemberben a Népszövetség követelni fogja a magyarországi numerusz klauzusz eltörlését

Az Angol Zsidó Képviselők Tanácsának ülése

(London, június 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Jewish Board of Deputies (Zsidó Képviselők Tanácsa) legutóbbi londoni ülésén *Lucien Wolf* felolvasta a külügyek bizottságának jelentését, amelynek során kifejtette, hogy Lengyelországban és Romániában pillanatnyilag nincs ok az aggodalomra, ha itt ott zavaró jelenségek is mutatkoznak. Norvégjátán a rituális metszésre vonatkozó tilalom ügye a zsidókra nézve kedvező elintézés alatt áll. Ami a magyarországi numerusz klauzusz ügyét illeti, a bizottság az a véleményre, hogy az eddigi harcoknak nem szabad ellanyhulniuk mindaddig, amíg ez a szegénytelen törvény érvényben van. A nyugateurópai zsidó hitközségek feladata, hogy a Magyarországból külföldre hajtott zsidó diákságot istápolja. A bizottság kell, hogy szorgalmazza a Népszövetség a törvény megváltoztatását, amelynek legkézzérőbb év szeptemberében kell bekövetkeznie.

Külön zsidó probléma az Oroszországból menekült zsidók államnékülisége. E kérdést a Népszövetség is tárgyalja és ennek zsidó vonatkozásait a bizottság állandóan felszínen tartja.

Mr. Lessernek arra a kérdésére, hogy a bizottság milyen mértékben vette igénybe a brit külügyi hivatalt, Mr. *Lucien Wolf* megállapítja, hogy a bizottság *Genf*be fog utazni, hogy itt a Népszövetség szeme előtt harcoljon a jogtalanságok ellen, amelyek alatt némely ország zsidóságának szenvednie kell. A tanács a bizottságnak ezt az elhatározását meglepéssel vette tudomásul, mert azok a kísérletek, amelyek eddig az angol külügyi hivatal útján történtek, nem vezettek eredményre. A kormány maga azt a hivatalos választ adta, hogy a Népszövetség ezentúl közvetlen fölbebeszések is elfogad és nincs szükség a brit kormány közvetítésére. A brit kormány azonban a Népszövetségnek a zsidó külügyi bizottság sérelmeit mindig is támogatja.

Mr. *Lenda* kérdezi vajjon a bizottság alkalmat keresett-e arra, hogy a lengyel sejm befolyásos tagjaival, akik a közelmúltban Londonban jártak, közöljék a lengyel zsidóság sérelmeit.

Lucien Wolf kijelenti, hogy a lengyel zsidóság a sejmben olyan képviselőt fölött rendelkezik, amely fölőlegessé tesz minden kívülről jövő intervenciót.

A régi bérek mellett egy órával meghosszabbítják az angol bányászok munkaidejét

Lloyd George szerint a sztrájk megbukott

(London, június 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az alsóház ma délután megkezdte a bányászati munkáviszonyok rendezéséről szóló törvényjavaslat vitáját. A javaslat az eddigi bérek mellett öt évre egy órával meghosszabbítja a munkaidőt. A munkáspárt az alsóházban tiltakozását jelentette be a törvényjavaslat ellen.

Bécs, június 29. Egy szocialista gyűlésen felolvasták az angol bányamunkások szervezőjének, *Cook*nak az angol munkásság nevében az egész világ munkásságához intézett felszólítását, amely többek között ezeket mondja: „A mi harcunk a ti harcotok, ha mi huzzuk a rövidet, ti is a rövidet fogjátok húzni. Ha bennünket kényeszerítenek arra, hogy egy órával tovább dolgozzunk, akkor ez lesz a ti sorsotok! A gyűlés elhatározta, hogy az angol bányamunkások sztrájkját támogatja.

Lloyd George az angol bányászsztrájkról ma a következő érdekes cikket írja a „Neue Freie Presse“-ben:

„A héten lesz két hónapja, hogy a bányászsztrájk megkezdődött és mindeddig nem jött létre egyezmény a bányatulajdonosok és a munkások között. Én már hetekkel ezelőtt megjósoltam, hogy a küzdelem, amelyet megkezdünk, tartós lesz. Rámutatám arra, hogy a bányászok a szó szoros értelmében keménynyakú legények, akik csak akkor engednek a jogaikból, ha már valóságos éheznek. Természetesen én azt vártam, hogy a többi szakszervezetek néhány héttel tovább fogják őket támogatni. Jelentős dolog, hogy az általános sztrájk nem a munkások miatt omlott össze, hanem a bányatulajdonosok egy váratlan attackján. Az általános sztrájk lefűvése nem befolyásolta a bányászokat, csupán megvetésre és ellenszenvre hangolta a többi munkásság iránt. Az általános sztrájk csak annyiban volt hatással, hogy a bányászokat még kitartóbbakká tette.

De hát meddig is fog tartani ez a bányászsztrájk? Lehetetlen, hogy ezt előre megmondjuk. Anyagi erőforrásait már rég kimerítették a bányászok. És ha tekintetbe vesszük, hogy majdnem egymillió családot kell élelmezni, úgy azok a gyűjtések sem jelentenek sokat, amelyeket részükre a különböző bányavidékeken végeznek. Az orosz pénzádományok kétségtelenül hatalmas méretűek, de elosztva egymillió bányász között, fejenként és hetenként csak két dollárt jelentenek.

A gyermekeket élelmezik ugyan az iskolákban, de hogy a férfiak és asszonyok hogyan

tudják magát a pusztá életüket fentartani — érthetetlen. Egyeseknek volt megtakarított pénzük, amellyel segítettek magukon, amikor a sztrájk megkezdődött. De ezt a forrást is már régen kimerítették és most már legtöbbszörnek semmijük sincsen. A kereskedők bizonyára hiteleznek régi vevőiknek, de hát az ő eszközeik is csak korlátozottak és bizony sokan vannak közöttük, akik még azt a pénzt sem kapták meg, amivel az 1921-ik évben sztrájkoló bányászok tartoztak.

Mindenek ellenére a bányászok kiszámíthatatlanok. Csak akkor fognak engedni, ha a szó szoros értelmében az éhhalál előtt fognak állani. Hogy ez az idő mikor fog elérkezni? Tizenegy-tizenkét hétig bírják rendszeren. *Cook* bányászvezér nyilatkozási és beszédei adhatják még meg leginkább a helyzet kulcsát. Amíg fenhájóan beszél, addig a vég még messze van. Mert hiszen *Cook* ennek a sztrájkmozgalomnak az igazi feje. Micsoda szánalomraméltó fő egy ilyen hű tömeg élére: Az embernek a szíve vérzik, ha elgondolja, hogy ennyi hűséget, bátorságot és türelmet az ilyen könnyelmű, gyöngéfejű vezetés, hogy elpocsékol! Most már bizonyosra vehető, hogy *Cook* vezetésével a bányászok harmadikban fogják már elpaszszolni a kedvező alkalmat, amely iparágukat biztosabb bázisra fektethette volna. *Cook*ék azonban párt nélküli és elérhetetlen célokat kergetnek.

* Palesztinába készül? Akkor már most rendelje meg a legújabb magyaryelvű Palesztina — Egyiptom Utmutatót (Baldeckert) az Uj Kelet könyvosztályánál. Ára vászonkötésben, térképpel 200 lej.

Egy bicsérdista világvándor

— Kérlek szépen — mondja a szerkesztő — egy világvándorló van itt.

Az ajtó felé nézek. Egy különös fiatalember lép be a szerkesztőségbe. Cserkész-ing, bricsesz nadrág, hegyászó cipő, göndör szeges haj, napbarnította arc, a nyakában valami apacskeadó és egy irányító csúg le a mellén.

— Ő az? — kérdezem.

— Igen. India felé vagyok utban. Egy kicsit átjöttem itt Kolozsváron, mielőtt bemennék Ausztráliába. Épen negyvenkét napja hogy jövök. Folyton esőben, nem volt olyan nap, hogy meg ne áztam volna.

— De hát miért?

— Ezerkétszáz békebeli magyar koronáért gyalogolok, amit a Természetbarátok Turista Szövetségétől kell megkapnom, ha három év alatt körüljáróm a földet.

— Csekélység...

— Csak harminnégyezer kilométer. Ebből huszezer kilométer tenger, de minthogy én rengeteg kerülőutat teszek, így is tizenhét kilométer esik egy napra. Semmi. Van nap, hogy hetven kilométert is megteszek. Ha pedig Konstantinápolyba érek, ott kerékpárt vásárolok, amivel százhusz kilométert is „elvégezek” egy nap.

— És csak így magányosan?

— Pestről négyen indultunk, de ezek közül ketten Olaszország felé mentek. A harmadiknak nem voltak rendben az iratai és vissza kellett fordulnia.

— Ha legalább egy kis nő volna az oldalán...

— Veszélyes dolog. Ázsiában, úgy hallom, nagyon kevés az asszony, még elrabolnák.

— Akkor meg pláne el kellett volna hozni...

— Az osztrákok, azok nőkkel indultak. De az más. Ott a turisztika rendkívül fejlett, nem úgy mint nálunk...

— Mitől él az uton?

Mutatja a szerződést, amelyet a turista szövetséggel kötött és amelyben az áll, hogy az egész utat pénz nélkül kell megtennie. Összes vagyona egy csomó levelezőlap, amely önmagát ábrázolja — „Schilman Vilmos magyar turista, aki három év alatt kerékpáron járta be a világot” — ... már mindenesetre múlt időben. Mit lehet tudni, mi lesz, legalább a nyelvtannal legyünk rendben.

— Bicsérdista vagyok.

— Kolléga ur — szólók a szomszéd íróasztalhoz, — egy elvtárs!

Bemutatom az urakat egymásnak, mire örült licítálás indul meg, hogy kinek használ többet a növényevés.

— Én olyan könnyű vagyok, mint a pehely. — mondja a világvándor — a hegyeket egyszerűen átugrom, úgy, hogy reményem van arra, hogy — hála Bicsérdy mesternek — a kitűzött három évnél jóval hamarabb fogom befejezni turámat.

— De hát mit eszik az istenért?

— Egy kiló kenyéret, tíz deka vaját és egy kilogram cseresznyét minden nap.

— Hogyan és hogyan nem? — kérdezi megütközve kollégánk.

— Hogyne, hogyne — mondja zavartan a világtrotler — miközben erősen elpirul. — Két-három vöröshagyma mindig van a hátizsákomban...

— Ki ne nyissa azt a hátizsákot! — kiáltják kórusban a szerkesztőség tagjai és ijedten menekülnek a szobából.

— Csak két három? — legyint lekicsinylően kollégánk és attól kezdve elzárkózik minden diskurzustól.

— Meghockázatom a kérdést:

— No és a fehérmű...

— Viszek egy-két inget is, meg főleg kézi gyógyszerárt. Érfogót, lápisz laullit, triptokont, miázmát és megymást. Azután van egy könyvem, amelyikbe mindenütt beírják, hogy itt és itt jártam. Rígtön elébem teszi és kinyit egy lapot, amelyen az áll, hogy Petrozsény mellett fentjárt a Páring hegyen egy 1600 méter magasán lévő menházban. Igazoljuk, X. Y. gondnok.

— Na jó — mondok — hát szárazföldön még csak fog menni a dolog. De mi lesz, hogy ha ten-

— Mitől él az uton?

— Pestről négyen indultunk, de ezek közül ketten Olaszország felé mentek. A harmadiknak nem voltak rendben az iratai és vissza kellett fordulnia.

— Ha legalább egy kis nő volna az oldalán...

— Veszélyes dolog. Ázsiában, úgy hallom, nagyon kevés az asszony, még elrabolnák.

— Akkor meg pláne el kellett volna hozni...

— Az osztrákok, azok nőkkel indultak. De az más. Ott a turisztika rendkívül fejlett, nem úgy mint nálunk...

gerhez ér? Elvégre az a huszezer kilométer tenger sem kismiska. Vagy azt is átbicsérdyzi, mint a pehely?

— O dehogya — mondja a hegyászó szerénységével — felmegyek kérem dolgozni a hajókra, mert én kérem egy könnyű gyomor vagyok és mint ilyen, minden munkát könnyűszerrel el tudok végezni. Különben is minden hajós tudja már azt, hogy mi az egy világvándor. Még ingyen is felengednek.

— Minek örül előre a legjobban ezen a hosszú uton?

— A harmadik számú turistával megbeszéltem, hogy Konstantinápolyban a Budapest szállodában találkozunk. Pontosan augusztus 17-én ott kell lennie.

— És mikor gyalogol, éjjel, vagy nappal?

— Európában nappal, de Ázsiában hűvösbbek az éjszakák, ott tebát éjjel.

— És hol alszik?

— Istállóban, csűrökben, fészerekben, fáska marákban, pincékben és padlásokon.

— Hányan vesznek részt ezen a versenyen?

— Négy százan, Európa összes államaiból. Elindultunk 1926. május 15-én és 1929. május 15-én kell visszatérnünk. Az utirány mindenkinél más. Én Bulgáriából Szambulba megyek, onnan Kis-

Kolozsvár egyes részelt viz alá borította a tegnapi zápor

Az egész országból növekvő árvízveszedelemről érkeznek jelentések

(Cluj Kolozsvár, június 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) A hetek óta tartó folytonos esőzések betetőzésekként tegnap délután többórás hatalmas zápor zúdult Kolozsvárra, amelynek következtében a város több pontja víz alá került. Különösen a kiáradt malomárok mellett fekvő utcák, a Monostori ut és a tisztviselőtelep környékén vált a helyzet kritikussá, ahol részint a malomárok áradása, részint pedig az eldugult kanálisok miatt különböző helyeken felgyülemlt víz elöntötte a környező utcákat, behatolt az üzletekbe, házakba, pincékbe és hatalmas, eddig még korántsem megállapítható károkat okoztak.

Délután 6 óra körül a hatalmas zápor következtében a Tordai útról és az ugynevazett agyagdombról nagy áradással lezuduló víztömegek annyira megduzzasztották a Heltai-úca mellett folyó Cigány-patakot, hogy az kicsapott medréből és az utca mélyebben fekvő ba'oldali sorát teljes n elárasztotta. A víz behatolt a pincékbe, szuterénlakásokba, ahonnan a jobbára szegénysorsú emberek kétségbeesetten menekültek el, ingóságait az ár prédájának hagyva. A pincék és szuterén lakások csakhamar megteltek vízzel és a patakon nemsokára butordarabokat, székeket, asztalokat gördített végig az ár rohanása. A cigánysor alacsony házai közül többet összedöntött a sodró ár és hasonlóképpen súlyos károkat okozott a Györgyfalvi-ut és tisztviselőtelep lakásai között. Mindenünnen hatalmas tömegekben rohant a víz a Heltai utcán végig le egészen a Tanítóházáig, úgy hogy ezzel a városrészrel minden összeköttetés megszűnt.

A megrémült lakók telefonon értesítették a tűzoltóságot, ahonnan azonnal két mentőosztagot irányítottak az áradás helyszínére. A katonai hatóságok is értesítést szereztek az árvíz pusztításairól és mentőszadokat vezényeltek ki a fenyegetet városrészeire. Azonnal megkezdődtek a mentési munkálatok, amelyek azonban a késő éjjeli órákig el fognak tartani.

A tanítók háza és a királyi tábla építletei körül nagy tömeg gyűlt össze, mely kíváncsian szemlélte a víz által lesodort butordarabokat, kerítéseket és megölt baromfiakat. Hogy emberéletben esett-e kár, arravonatkozólag még nincsenek jelentéseink, mert lapzártakor a mentési munkások még folynak.

Az Eperjes utcában a hibetetlenül megduzzadt Malomárok öntött ki este félnyolc óra körül. A víz elborította az egész utcát, behatolt a pincékbe és házak udvaraira, valamint az alacsonyabban fekvő üzlethelyiségekbe, amelyeket teljesen megtöltött. Innen is a tűzoltóság és csendőrség segítségét kérték, amelyeknek intervenciálására intézkedés történt a Malomárok elzárására. A kiáradt Malomárok egyébként súlyos károkat okozott a Szamosköz utcában is.

A Monostori ut végén a sörház mellett egy patak áradása okozott súlyos károkat. Itt a kanálisok végig bedugultak és a felgyülemlt víz a patak áradásával egyesülve valóságos

áziába, Perzsiába, Indiába, onnan lengrok az ausztráliai szigetekre.

— Őn egy jó ugró lehet...

— Kinába, Japánba —

— És az'án Oroszországon vissza?

— Oroszországba nem szabad bemennünk. Hanem aztán Északamerikába, Délamerikába és onnan Afrikába.

— S aztán srégen baza, mi?

— Vagy vízszintesen. Ez attól függ.

— Mindenesetre ne felejtse el fűzőzőlni nevében a haviakat. És ha a tibeti trónt felajánlják önnek, semmiesetre ne utasítsa vissza. Ahogy én tippelek, maga nem is fog visszajönni, hanem ott marad valahol királynak.

A világvándor sokatmondóan mosolyog:

— Mit lehet tudni...

Mondtam. Egy bicsérdyista. Ben Ami

N.B. Szerkesztőségli bicsérdyista kollégánk visszahívta a világvándort. Mondja: uram — kérdezte már bicsuzás után — ön valóban bicsérdista és semmi állatot nem eszik? Mire bevallotta, hogy olykor a szükség nyomására eszik ringlit, vagy szardíniát. Pardon, mondotta kollégánk, mi nem ismerjük egymást. Az eset így végződött.

elborította az alacsonyabban fekvő házakat. A patak árja leszakította a Monostori ut 139. szám alatti ház keletését és elragadva a ház egyik falát, valósággal kimosza az egész házat, magával vite annak teljes berendezését. A Paputca végén a Kisszamos csapott ki medréből és öntötte el a környéken levő házak udvarait és pincelakásait. A Ferenc József-ut 112. szám alatt a kanálisok badugulása következtében a víz behatolt Klein Árpád asztalos műhelyébe, súlyos károkat okozva neki. Hasonlóképpen áradásról kapunk jelentéseket a Zipolya-, Eszterházy- és Györgyfalvi-utakról.

A késő esti órákban érkezett távirati jelentések szerint az esőzések következtében a folyóvizek erdélyiszerte veszedelmesen megdagadtak és majdnem mindenütt óriási károkat okoztak az esőzések.

Arcböröm
üdeségének titka
a naponta használt

JSJS
PUDER
KRÉM-SZAPPAN

Az angolok

(Budapest, június 29. jától.) Lassanként látni azokat a vetésével Bacher vadolják. A ható adtak ki az ügyet, hogy kockázatos dések teljesítését alal vagyont, azását vonták ma esztendeje annak amelyet Bacher kapcsolásával Londonban a milliárd kölcsönt letére, kinlevőség kölcsönt 14 bankból Viktória részére. I spekulációi nem a magyar pénzügyet kellett összállniok magyar piac külföld érdekében áldozatot get bocsátottak egy alakult Molinum termézetesen nem követeléseinek fedezésére a Viktória malmainak értékesítéséből kívánt idejében, tehát ezen helyzet, hogy a Viktória fedezni fogja a Viktória malmait készleteket tényleg a sere fordítottak, am sere fokozatosan csökkenni a Molinum rt. információ már eddig hozzájutó zalékához.

Julius elején uja be, az angoloknak koronát kell törleszteni közben azonban az a érte a Viktória tekintetében. Az árul lanyhuló irányzata nagyon lecsökkent. Viktória-koncernhez értékére nézve is, val egyéb vagyona és a kötött magánvagyont Az angol megbizottak telésének teljes behajtásában ebben az ügyben magyar kormányjal.

Azonnal beveszen a korona

Nem csak egy meglepetés állottak elő, hogy a koronát bocsásának az kezésére. A londoni bankok, hogy sem a Viktória nincs abban a helyzetben törleszteni tudjon és azt a pénzügyminiszter ter a kölcsönből még hátralevő részét, ami az angol hitelt hatná. Kormánykörökben ták ezt a kívánságot. Mivel a vetelések ilymódon kielégültek, következett be az a tak, következett be az a letartóztatásához vezetett.

A Bacher Emill, kit a június 27-én a királyi ügyészség előzetes letartóztatásba helyezte a Viktória-malomnak nyilvánosságra jutása ügyesszég rendelkezésére mozás előzte meg. A nap eljárási alapjául Bacher Emill a cselekmények szolgáltatásait vagyontát felhatalmazást a közdejtékokra és olyan használat fel, amelyek a Viktória letartóztatását vonták maguk

Budapestre utazók!
60 lejes magyar vizumot
és féláru vasuti jegyet (oda vissza)
Kolozsváron kizárólag a Főter 1 szám alatti menetjegyirodában szerezhetik be.

Kockázatos tőzsdejátékra használta fel Bacher Emil a Viktória-koncern vagyonát

Az angolok követeléseit borították fel a helyzetet. A M. T. I. hivatalos jelentése Bacher és Fábri letartóztatásáról

(Budapest, június 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Lassanként kezdenek határozott körvonalat öltetni azok a cselekmények, amelyek elkövetésével Bacher Emil, a Viktória igazgatóját vádolják. A hatóságok szűkszavú jelentéseket adtak ki az ügyről, amelyekben megállapítják, hogy kockázatos tőzsdejátékra és olyan szerződések teljesítésére használta fel Bacher a vállalat vagyonát, amelyek a koncern megroppanását vonták maguk után. Epen ma van egy esztendeje annak a nagyszabású tranzakciónak, amelyet Bacher Emil a budapesti bankok kihasználásával Londonban leköltött. Kereken 432 millió kölcsonnt szerzett malmaira, lisztkészletére, kinlevőségeire és egyéb értékeire. A kölcsonnt 14 bankból álló csoport folyósította a Viktória részére. Ismeretes azután, hogy Bacher spekulációi nem váltak be és a kormánynak, a magyar pénzügyhatóságnak és iparvállalatoknak kellett összállniuk ez év januárjában, hogy a magyar piac külföldi presztízisének megvédése érdekében áldozatot hozzanak. Nagyobb összeget bocsátottak együttesen a Viktóra szanálására alakult Molinum Rt. rendelkezésére. Ez azonban természetesen nem volt elég az angol bankok követeléseinek fedezésére és a hiányt a Molinum Rt. a Viktória leköltött lisztkészleteinek, malmainak értékesítéséből és a kinlevőségének behajtásából kívánta fedezni. A megalakulás idejében, tehát ezen év elején úgy alakult a helyzet, hogy a Viktória árukészletei és egyéb aktívái fedezni fogják az angolok követeléseit. A Viktória malmaiban leköltött buza- és lisztkészleteket tényleg az angol követelések fedezésére fordították, amelyek ezzel az összeggel fokozatosan csökkenni kezdtek, úgy, hogy a Molinum Rt. információja szerint az angolok már eddig hozzájutottak követelésük 78 százalékaéhoz.

Az angolok csalódnak

Julius elején újabb esedékség következik be, az angoloknak mintegy 8-10 milliárd koronát kell törlesztés fejében kapniuk. Időközben azonban az angol hitelezőket csalódás érte a Viktória vagyonáról készített státus tekintetében. Az árukészlet értéke az árupiac hanyuló irányzata következtében ugyanis nagyon lecsökkent. Ugyanez vonatkozik a Viktória-koncernhez tartozó malmok leltári értékére nézve is, valamint a Viktória minden egyéb vagyonára és a Bacher Emil által leköltött magánvagyon tétéleire vonatkozólag is. Az angol megbizottak a londoni bankok követelésének teljes behajtását veszélyeztetve látták és ebben az ügyben tárgyalást kezdtek a magyar kormánnyal.

Azonnal hetvenmilliárd koronát fizessen a kormány...

Nem csakély meglepetésre azzal a kívánsággal állottak elő, hogy azonnal hetvenmilliárd koronát bocsássanak az angol hitelezők rendelkezésére. A londoni bankok megbizottai tudták, hogy sem a Viktória, sem a Molinum nincs abban a helyzetben, hogy 70 milliárdot törleszteni tudjon és azt kívánták, hogy újból a pénzügyminiszter teremtsen elő a Viktória-kölcsonnból még hátralévő összeg jelentősebb részét, ami az angol hitelezőket megnyugtathatná. Kormánykörökben lehetetlennek tartották ezt a kívánságot. Minthogy az angol követelések ilymódon kiegyenlítettlenek maradtak, következett be az a fordulat, mely Bacher letartóztatásához vezetett.

A letartóztatás előzményei

Bacher Emil, kit a főkapitányi hivatal június 27-én a királyi ügyészség elé állított, ott előzetes letartóztatásba helyezték. Ezt az intézkedést a Viktória-malom nagy anyagi veszteségeinek nyilvánosságára jutásával kapcsolatban a kir. ügyészség rendelkezésére folyamatba tett nyomozás előzte meg. A nyomozás és a további eljárás alapjául Bacher Emilnek különösen azok a cselekmények szolgáltak, amelyekkel a vállalat vagyonát felhatalmazás nélkül kockázatos tőzsdejátékokra és olyan szerződések kötésére használta fel, amelyek a Viktória-koncern megroppanását vonták maguk után. A nyomozás-

nak már eddig is tisztázott adataiból megállapítható, hogy Bacher egyéni intézkedései sok milliárdra rugó károkat okozott a vállalatnak. E szempontokra való figyelemmel hűtlen kezelés büntette címén kellett elrendelni Bacher előzetes letartóztatását. A nyomozás ettől függetlenül tovább folyik.

A Magyar Távirati Iroda Fábri Oszkár letartóztatásáról

Fábri Oszkár ügyében a Magyar Távirati Iroda utján a következő nyilatkozatot tette közzé az ügyészség: Fábri Oszkár, a Konkordia

Németország 300 milliós árúhitelt ad az orosz iparnak

Létrejött a német-orosz szállítási egyezmény

(Berlin, június 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Hosszabb tárgyalások után végre megállapodás jött létre a német-orosz szállítási egyezmény ügyében. Eszerint a német ipar 300 milliós aranyárú hitelt ad az orosz iparnak. A hitel kamata mindenkor egy százalékos. A vételárát hitelezik Oroszországnak. A hitelezési kamat mindenkor egy százalékos is fizet. A német konzorcium két részletben teljesíti a vállalt szállítást, még pedig először 120150 millió aranyárú értékben szállít árut az orosz ipar fejlesztésének fedezésére, amit később újabb szállítvány fog követni. Az investáció főleg az orosz petroleum, szén, kohó és papíripar számára történik.

A cuzisták kivonultak a kamara mai üléséről

Bölgényes jelenetek között ülésezett a kamara

(Bucuresti-Bukarest, június 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara ma délelőtti ülésén elszökött Zelea Codreanu emelkedett szólásra, aki tiltakozását jelentette be amiatt, hogy a kamara a mai ünnepnapon is ülést tart. Kéri az ülés felfüggesztését. Az elnök Zelea Codreanu indítványát szavazásra teszi fel, mire a többség az ülés felfüggesztése iránti javaslatot elutasítja. A többségi határozat kihirdetése után a cuzisták felemelkednek és elhagyják a termet. A kamara ezután Fogaras, Torda és Raducamegyék választását igazolja. Porcea, Lapusamegye képviselője tiltakozik a választások során elkövetett szabálytalanságok ellen. Dobrescu emelkedik szólásra, de midőn beszédét meg akarja

kezdeni, nem engedik. Lupu a következő szónok, aki rövidebb beszédben kéri, hogy a szólás szabadságot respektálják. Lupu beszéde alatt több oldalról megjegyzéseket tesznek a szónok felé, Jov képviselő pedig Lupu felé kiáltja: — Részeg!

Erre az inzultusra óriási zaj keletkezik, amely akkor sem csillapodik, amikor az elnök erősen rázza a csengőt. Végül is felfüggesztik az ülést.

Az ülés megnyitása után úgy Jov, mint Lupu, aki az inzultusra visszasértette Jovot, visszavonják sértéseiket. A kamara ezután naponként két ülést fog tartani, még pedig egyet délután, egyet pedig éjjel.

Egy olasz artista lefejezett hulláját találták meg a kolozsvári pályaudvaron

Gyilkosság, vagy öngyilkosság

(Cluj-Kolozsvár, június 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap este 11 óra tájban az inspekción vasuti pályafelügyelő rendes esti körsetáját végezte a kolozsvári pályaudvaron, amikor a Renner-börgyár és a Szamos vashidja közötti magas vasuti töltésen a sínek között különös tárgyra lett figyelmes. Lámpájával odavilágítva, egy emberfejet ismert fel a tárgyban. A még vérző fej arccal lefelé fordulva egy zsebkendőn feküdt, míg a hozzátartozó test a töltés alatt elhúzódo mély árokban hevert. A vasuti pályaudvar borzalmas leletről azonnal értesítette a rendőrséget, ahonnan Petroniu Marcell III. kerületi subkomiszár, Ilie ügyész és dr. Buia városi orvos kíséretében még az éjjel folyamán kiszállott a helyszínre.

A fiatalember helyzetéből a nyomozó bizottság arra következtetett, hogy öngyilkosság esete forog fenn. Átkutatták az elegánsan öltözött fiatalember zsebeit és megállapították, hogy a hulla Garoli Modestin 18 éves vicenzai születésű olasz artistával azonos. Zsebeiben az utlevelés, leveleken és egyéb iratokon kívül egy másodosztályú vasuti jegyet találtak, amely Brassóból Kolozsvárra szolt. A vasuti jegy régebbi dátumából arra következtettek, hogy Garoli már hosszabb ideje érkezett Kolozsvárra.

Írásából megállapították azt is, hogy jelenleg édesapja két bátyjával és húgával mint artisták Bukarestben élnek. Garoli legutóbb a konstanzi cirkuszban működött. Távozásának

oka eddig még ismeretlen. A zsebeiben talált levelek hangja arra enged következtetni, hogy Garoli nem valami jó viszonyban élt családjával. Ez a körülmény támogatja az öngyilkosság elkövetéséhez fűzött feltevést. Ha Garoli tényleg öngyilkos lett, akkor tényleg nagy lelkiérővel tett tanúságot, mert amint a hulla pozíciójából következtetni lehet, Garoli a legnagyobb lelkinyugalommal kiterítette a sinköz talpfájára zsebkendőjét és lefeküdt arccal a föld felé, hogy feje a zsebkendőn nyugodva a két sín közé esett és a testtörzs a töltés szélén feküdt. Ilyen helyzetben várt és vagy az esti expressz, vagy valamelyik tolatómozdony szeltele a fejét pontosan keresztülmeteszve a nyakát, hogy a gallér és a nyakkendő még a törzshöz maradt.

Feltűnő jelenség azonban, hogy Garoli zsebeiben egyetlen banit sem találtak és ez a tény amellől is szólhat, hogy rablógyilkosság áldozata lett. A tüzetesebb orvosi vizsgálat és boncolás kell megállapítsa, hogy van-e nyoma külső vagy belső testi sérülésnek. A lefejezett hullát a bonctani intézetbe szállították.

A rendőri nyomozás megindult abban az irányban, hogy kiderítse, hogy a borzalmas véget ért olasz artista haláláért terhel-e valakit felelősség. A rendőrség azonnal távirati megkeresést intézett a bukaresti rendőrséghez és intézkedett Garoli apja és testvérsi kihallgatása érdekében.

Szerajevóban megtámadták az olasz követséget

Országos tüntetések Jugoszláviában az olasz-jugoszláv egyezmény ratifikálása miatt

(Belgrád, június 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara tegnap Ninesics felszólalása után ratifikálta az olasz-jugoszláv egyezményt. Az egyezmény ellen már több ízben voltak súlyos tüntetések és elvi tiltakozások Jugoszláviában, mert a nacionalisták szerint a nettunoi és belgrádi szerződések teljesen kiszolgáltatják Horvátországnak és csak iparát és kereskedelmét Olaszországnak és csak nagyon rövid idő kérdése, hogy ezekre támaszkodva, az olasz ipar és kereskedelem legyenek urrá az ország tengeremellékén.

A ratifikálás ellen főleg a zágrábi horvát nép

képviselőit és más nacionalista alakulatok foglalták állást, de alig van Horvátországnak és Dalmáciának, sőt Bosznia Hercegovinának is olyan községe, társadalmi vagy gazdasági alakulata, amely fel nem emelte volna tiltakozó szavát ezek ellen a szerződések ellen.

Az olasz-jugoszláv egyezmény ratifikálásának proklamálása alkalmából Jugoszláviában országsszerte olaszellenes tüntetések voltak. Különösen Szerajevóban mérgesedett el a helyzet, ahol komoly összetűzésre került a sor a tüntetők és az olasz követ-ség alkalmazottjai között. Mindkét táborban többen súlyosan megsebesültek.

Kényszerárfolyamot és új francia valutát tervez Caillaux pénzügyminiszter

Páris, június 29. Caillaux pénzügyminiszter ma hosszasan tárgyalt a kamara által kiküldött pénzügyi szakértő bizottsággal, amellyel megállapodott abban, hogy a frank további árfolyamcsökkenésének megakadályozására mindenekelőtt bevezetik a frank kényszerárfolyamát.

Ugyancsak megállapodott a bizottsággal abban, hogy javasolni fogja egy új értékálló valuta bevezetését. A szakértő-bizottság javasolni fogja egy amortizációs pénztár felállítását, amelynek hivatása lesz Franciaországnak a külfölddel szemben fennálló tartozásait szanálni. Ugyancsak a mai tanácskozás eredménye az, hogy a nagy francia bankházak aranyfedezetű értékpapjait fognak kibocsátani a Francia Bank garanciája mellett.

A francia nemzeti bank egész igazgatóságát be akarja adni lemondásait

Caillaux megkéri az angol kölcsöntárgyalásokat

(Páris, június 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) A francia bank vezetésében beállott krízis, amely Robineau vezérigazgató nyugdíjazásával tört ki, még mindig elintézetlen és a helyzet egészen bizonytalan. Aupetit vezértitkár, aki a vezérigazgató távozása óta a francia bankot vezette, ma bejelentette lemondását az az indoklással, hogy szolidáris volt felelősségével. A vezértitkár kijelentette, hogy az igazgatóság egyrésze máris elhatározta, hogy követi az ő példáját és szintén beadja lemondását. Pénzügyi és tőzsdéi körökben máris bangoztatják, hogy Caillauxnak engedni kell mostani hajlíthatatlanságából. Caillaux pénzügyi-

niszter ma több magasrangú kormánytisztviselővel megbeszélést folytatott a szövetségközi adósságok kérdéséről, különösen pedig az Angliával szemben fennálló francia adósságról. A kormány pénzügyi terveit csak akkor terjesztik elő, ha a szakértői bizottság nyilvánosságra hozza a maga megállapításait. A szakértői jelentés csak július első napján jelenik meg.

A „Information“ esti kiadása szerint Caillaux a közeljövőben Londonba megy és felveszi Angliával azokat a kölcsöntárgyalásokat, amelyet az előző pénzügyminiszter megszakított.

Fegyveres támadás a Brailai fogház ellen

Egy felfegyverzett csoport foglyokat akart kiszabadítani

(Braila, június 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Magyaránny fegyveres támadás tartja izgalomban Brailát. Szombaton éjjel a sötétség leple alatt több ismeretlen egyénből álló csoport körülvette a brailai fogházat és az őrség felváltása után a szolgálatot teljesítő öt fegyveres őrt megtámadta. A támadás célja az volt, hogy a fogházba behatolva, kiszabadítsanak néhány rabot, akik ugyilátszik a támadó csoporthoz tartoznak. A támadók és az őrök között formális tűzharc keletkezett, amelynek során számtalan lövést adtak le egymásra. A harcból végül is az őrség került ki győztesen és a támadók megfutamodtak. Az őrség nem tűldözhetette a merénylőket, mert nem hagyhatta el helyét. A támadással kapcsolatban széleskörű vizsgálatot indítottak a hatóságok, de a merénylők kilétét még nem sikerült megállapítani. A fogházban lévő gyanús foglyokat szigorú ellenőrzés alá helyezték.

Zsidók az amerikai mezőgazdaságban

Több mint egymillió hektár zsidó birtok van az Egyesült-Államokban

(Newyork, június 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az amerikai közvéleményt erősen foglalkoztatja az a körülmény, hogy a mezőgazdasági telepekről (farmokról) mind nagyobb számban húzódik a lakosság a városok felé. Egy statisztika szerint a farmok évente háromnegyedmilliót veszítenek lakosságukból. A hirtelen átköltözés méretei annál nyugtalanítóbbak, amennyiben husz évvel ezelőtt még Amerika vidéki lakossága sokkal nagyobb számban volt, mint városi lakossága. Ma pedig már az a helyzet, hogy Amerikában 100 ember közül csak 32 lakik vidéken és hatvannál több lakik városokban.

Az érre vonatkozó statisztikai adatokból figyelmet érdemel az a tény, hogy a farmok lakosai legnagyobb részben zsidókból és skandinávokból kerülnek ki. Különösen a zsidók arányszáma nagy ezen a környéken, holott a század elején még alig lehetett zsidó mezőgazdáról beszélni. Az Amerikai Egyesült Államokban ma hetvenötezer olyan zsidó él, akinek mezőgazdaság a főfoglalkozása. Ennek a hetvenötezer amerikai zsidó mezőgazdának több mint egy millió hektár birtoka van, amelynek

100 millió dollár az értéke. Különösen az Egyesült Államok északi területén, a kanadai határ mentén laknak sokan. Az itteni Manitoba kerületben egész zsidó telepek találhatók, számszerint körülbelül hatezer lakossal.

Az amerikai zsidó telepek lakossága ma már nem annyira Lengyelországból, Magyarországból és Romániából, hanem leginkább Németországból, Ausztriából, Csehszlovákiából és Svájcából kerül ki. Newyorkban egy külön zsidó mezőgazdasági társulat működik, amelynek a jelszava: „Vissza a földhöz!” Ez a társulat angol és jiddis nyelven mezőgazdasági folyóiratot ad ki, amelyet a híres zsidó költő, David Pinczky fiának nyomdájában nyomnak.

Annak ellenére, hogy Amerikában egy úgy nevezett társadalmi antiszemitizmus áll fenn, ezek a zsidó telepek nyugodtan élnek, dollárt dollárra raknak, anélkül, hogy különösebb konkurrenciával kellene megküzdeniük. Mindazonáltal erős érdeklődés nyilvánul meg a zsidó farmerok között a palesztinai országépítés iránt és már is sokan költöztek át közülük az Egyesült Államokból Erec Jiszráélbe.

HIREK

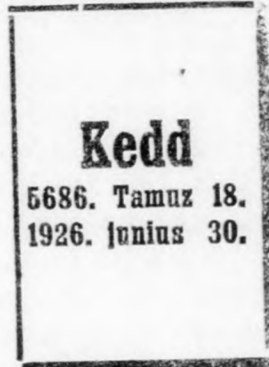
Az Uj Kelet az egyetemesszélelyi és hársági zsidó ság napilapja szerkesztők: Glaszkalay János és dr. Marton Ernő Felelős szerkesztő Dr. Marton Ernő Az Uj Kelet cikkeit az alábbi címeken lehet megrendelni: Budapest, V. kerület, Széchenyi utca 10. sz. 1. emelet.

Az Uj Kelet fiókkiadóhivatalai és szerkesztőségei:

Aradon: Horváth János Löbl Hirlapiroda Str. Romanului 2. (Zrinyi-u).

Timisoara-Temesváron: Strausz Béla, Zsidó Nemzeti Szövetség I. Mercy u. 2.

A mai naptár

— Freud professzor szobra a jeruzsálemi héber egyetemen. Bécsből jelentik: Paul Königsberger, bécsi szobrász a napokban elkészítette Freud Zsigmond, a világhírű pszichológus mellszobrát. Dr. Chajesz főrabbi, Stricker műszaki tanácsos és még néhányan mozgalmat indítottak, hogy a bronzszobrot megszerezzék a jeruzsálemi héber egyetem számára. Félhívást bocsátottak ki, amelynek már eddig is szép anyagi eredménye van.

— Rabindranath Tagore a jeruzsálemi egyetemen. Rabindranath Tagore, aki jelenleg mint az orosz kormány vendége Rómában tartózkodik és innen Palesztinába indul, az újságírók kérdésére kimerítően nyilatkozott arról, hogy milyenek képzeli a zsidó nemzet reneszánszát Palesztinában. — Már hosszabb idő óta — mondotta többek között a világhírű hindu bölcse és író, — a legnagyobb érdeklődéssel, sőt lelki feszültséggel figyelem a palesztinai zsidó gyarmatosítás fejlődésének egyes fázisait. Palesztinai barátaim rendszeresen elküldik nekem a Palesztináról szóló irodalmi termékeket és mindezekből magam előtt látom, hogy milyen hatalmas problémákat kell a palesztinai uttoroknak megoldani és milyen akadályokat kell leküzdeniük, míg odáig érnek, hogy az egész világ jóindulatait kivívják maguknak. Ugy gondolom, hogy szeptember 15 én már Palesztinában leszek és huzamosabb ideig maradok majd ott. A héber egyetemen, — amelynek nagy hivatása van a Kelet civilizációjának fejlesztése körül, — több előadást fogok tartani. Én minden emberi és kulturális jelenségben csak a legbensőbb egyéni lényeg kifejezését tudom becsülni. Így a cionizmusban is a zsidó nemzeti lényeg kifejezését látom. Az összes népek között széjjelzört zsidók gyakran mutatnak hajlandóságot arra, hogy bizonyos hiperpatriotizmusban a környező gazdanépek hibáit is magukba szívják. Ezáltal veszítenek a becsületességükből és a legértékesebb népi egyéniségük elnyomorodik. Magamnak személyesen is volt alkalmam ilyen szomorú jelenségeket megfigyelni. Nem régen Kalkuttában meglátogattam a legnagyobb francia gondolkodók egyikét, — zsidó volt és tulzásba hajtott francia sovinizmusa valósággal nyomorítón hatott rám. Szüksége volt-e például Anatole Francnak arra, hogy olyan rikítóan kihangsúlyozza a maga franciaságát? — És mégis a francia lényeg megtestesítője volt. A zsidó lényegnek is megvan a magasrendű kifejezése: egy tudományegyetem, amelynek kihatása nem áll meg a földrajzi határok előtt. Palesztinai tartózkodásom ideje alatt, — folytatta Rabindranath Tagore, — mélyen meg fogom indokolni ezt a meggyőződésemet és be fogom bizonyítani az én palesztinai barátainak, hogy milyen magas feladatok várnak a zsidó kultúrára a Keleten, abban a világrészben, amelyben az emberiség minden hit principiumai születtek. Rabindranath Tagore bejelentette, hogy legközelebb a világsajtó útján félhívással fog fordulni a zsidó néphez. Ebben a félhívásban véleményét és kívánságait fogja nyilvánítani a zsidó nép és nemzeti mozgalmakkal kapcsolatban.

— Eljegyzés. Dinu Maisescu Bakarest eljegyezte Rubin Etát Cluj. (Minden külön értesítés helyett.)

— Vadász Annus Oradea Mare, Finkler Antal Cluj jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

* Orvosi érkező, rendelés és nemi betegségek Piata Mihai V.

— Több Nagyvárad Torjáncaz község határában tártott ki. Azon megfertőzött cipeket foganatos megakadályozás

* A legfrédman. 14 osztályában.

Óvako

Hellm

melyen ez az lit látható kis cimk rajta van.

Ez a cimke hogy egyes Hell

Kér

minden sörg

Dac

B

Se

Ma me

ragyogó

U

Pá

Ass

társ

Orvosi hír. Dr. Rosenberger József hazatérve, rendeléseit újból megkezdte. Rendel. bór és nemi betegségek d. e. 10-12 ig, délután 3-6-ig. Piata Mihai Viteazul 23. (v. Széchenyi-tér) alatt.

Több kolera-megbetegedés történt Nagyvárad környékén. Nagyváradról jelentik: Torjánz községben néhány nappal ezelőtt a falu határában táborozó sátoros cigányok között kolera ütött ki. Azonnal izolálták és fertőtlenítették a megfertőzött cigánycsaládokat és széles óvintézkedéseket fogantatásítottak a ragály továbbterjedésének megakadályozására.

A legjobb Herzl-életrajz, írta Dr. A. Friedmann. 145 lejtért kapható az Uj Kelet könyvostályában.

Óvakodjunk az utánzattól!

Csak az a valódi
Hellmann-féle kenyér,

melyen ez az ítt látható kis címke rajta van.

Din Brutarie
HELMANN
sütődező.

minden általános sütött kenyeren rajta van,

Ez a címke fontos, mivel tudomásomra jutott, hogy egyes kereskedők kenyerüket, mint Hellmann-féle kenyeret árusítják.

Kérje

mindenhol **Dreher-Haggenmacher sörgyártmányait!**

Márciusi világos

Dacia extra special.

Bavaria dupla maláta.

Select-mozgó

Mű mutatja be a híres német színész

Konrad Veidt

hatalmas új filmjében

Orlak kezei

ragyogó filmtragédia 6 felvonásban

Uranla-mozgó

Mutatja be reprimbe

Párizs csillaga

a főszerepben

Lil Damita

Apollo-mozgó

Asszony és az ördög

társadalmi dráma 6 felvonásban

a főszerepben

Francisca Bertini

SPORT

A Haggibbor közgyűlése

Az új tisztviselés névsora

(Cluj-Kolozsvár, június 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Röviden jelentettük, hogy vasárnap délelőtt tartotta meg a Haggibbor szokásos évi tisztújító közgyűlését a Palermo-kávéház emeleti helyiségében lévő klub-otthonában, amelyet ez alkalommal zsúfolásig megtöltött a zsidó sport ügyéért érdeklődők hatalmas tábora. Megjelent az ülésen dr. Fischer József, a Zsidó Nemzeti Szövetség elnökeinek vezetésével, a zsidó nemzeti mozgalom összes reprezentánsai, de képviselve volt a megjelentek között a város zsidó társadalmának minden rétege.

Dr. Tischler Elemér elnök üdvözlő a megjelenteket. A lelépő vezetőség nevében köszönetet mond a klubtagoknak odaadó támogatásáért, valamint a játékosoknak és versenyzőknek lelkes munkájukért. Az egyesület által elért eredmények — mondotta Tischler Elemér dr. — ez évben a klub hatalmas fejlődéséről tesznek tanúságot.

Másfél év munkája

Az elnöki megnyitóján dr. Kepes Imre főtitkár tartotta meg nagyhatású beszámolóját az egyesület másfél év alatt végzett széleskörű tevékenységéről. Megemlíti, hogy az 1926-ban megválasztott vezetőség megszervezte az addig nem működő torna, tenisz és ping-pong szakosztályokat, amelyek a zsidó versenyzők és résztvevők százainak adták meg a sportolás lehetőségét. Sikeresen a vezetőségnek az év folyamán dűlőre vitt a pályakérdést is és a klub tagjai számára a Palermo-kávéház emeleti termében kellemes otthont teremteni. Javult az egyesület és a hivatalos sport fórumok, valamint a társegyesületek közötti viszony is.

Ezután az egyes szakosztályok vezetői olvasták fel jelentésüket. Salamon Lajos a futballszakosztály működéséről tart részletes beszámolót. A futballcsapat a harmadik helyen végzett a bajnokságban, azonkívül vidéki és külföldi egyletekkel szemben jelentős sikereket könyvelt el. Így a budapesti NSC-vel 0.0 arányban eldöntetlenül végzett, — a profi Blue Startol 2.1 arányban szenvedett vereséget, győzött az AMTE fölött 2.0, a TAC fölött 2.1, ez a NAC fölött 1.0 arányban.

Herskó Béla a II. Klein József az ifjúsági csoportok működéséről számolnak be. A tenisz-, úszó- és tornaszakosztályok eredményes, országos sikereiben gazdag szerepléséről Fentichel Ernő, Sugár Andor és Stern Miksa tartják meg jelentéseiket, amelyekből kitűnik, hogy a Haggibbor mintegy 60—80 aktív uszót, ugyancsak tornászt és teniszest is foglalkoztat. Végül László Sándor pénztáros az egyesület pénzügyi helyzetét ismerteti.

A névső beszámolóhoz Noszin Mór mérnök szól hozzá és köszönetét fejezi ki a lelépő vezetőségnek önzetlen és odaadó munkásságáért.

Dr. Fischer József beszéde

Utána dr. Fischer József, a Zsidó Nemzeti Szövetség elnöke tartott lendületes, milyenjéről gondolatokban gazdag és tartalmas beszédet.

— Hat évvel ezelőtt — mondotta dr. Fischer József — résztvettem azon a közgyűlésen, amelyen néhány töretlen akaratu, tette kész és lelkes ember életrehívta a Haggibbort. Ez a tény akkor mindentűt hatalmas konsternációt keltett. Hogyne keltett volna általános meglepetést az, hogy a fizikailag gyöngének, sőt degeneráltaknak bélyegezett zsidó bátor gesztussal a zöld gyepre merészkedik ki. Már ez önmagában is forradalmi tény volt, amit még csak erősített az, hogy a fiatal egyesületnek azt a nevet adták: Haggibbor. Ez a Haggibbor az erőt jelenti, azt a zsidó erőt, amelyet a zsidó ösztartás ad meg. És jelenti azt az erőt, amely egy új, egy jobb jövő előtt álló ifjú zsidó generáció karjaiban, feszülő izmaiban rejlik. A Haggibbor létének rövid kezdetű stádiumát csakhamar lüktető fejlődés váltotta fel, mert a Haggibbor tagjai és vezetősége egyaránt becsülettel és hitükbe vetett forró lelkesedéssel dolgoztak azon, hogy a Haggibbor zászlójára írott eszméket megvalósítsák. És az elért eredmények valóban példaképpé szolgálnak minden zsidó intézmény számára, hogy mire képes az ösztartás és odaadó munka.

— A közmondás szerint egész éges szellem csak ép testben lakozhatik. Én megfordítom a tételt. Ide-

ális, igazi testnevelés csak egészséges szellemben nevelt ifjúság közreműködésével képzelhető el és örömmel állapíthatom meg az egyes jelentésekből, hogy a testedző gyakorlatokon kívül az egysége, az új, a jobb jövőt ígérő zsidó szellem ápolására is kellő súlyt fektettek a vezetők. Ennek a szellemnek továbbfejlesztése kell utamatól szolgáljon a jövőre nézve is.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a dr. Fischer József, Gottlieb József, Abraham Sándor és dr. Löbl Adolfból álló jelölő bizottság javaslatára a következő új vezetőséget állapították meg:

Az új vezetőség

Elnök: dr. Tischler Elemér, társelnök Biró Andor, ügyvezető alelnök dr. Erőss Vilmos, alelnökök Gergely Dzsó, Mauthner Samu, Judovits László, Eisenstädter Samu, László Jenő, dr. Marton Ernő, Mátyás Sándor, főtitkár dr. Fentichel József, titkár dr. Kepes Imre, Kaszner Rezső, főpénztáros és a pénzügyi bizottság elnöke dr. Hirsch Dzsó, pénztárosok Baumzweig Dódy, László Sándor, főjegyző dr. Keppich Akos, jegyzők Mikes Imre, Löwi Márton, gondnok Herskó Béla, társ gondnok Rosenberg Márton, ellenőrök Biró Jenő, Pinkász Pál, Spitz Tibor, Schwartz Miksa, Krausz Géza, Czinczár Imre, Keszler József, futballszakosztály vezető dr. Köpfler Bernát, I. csapat intőzők Salamon László, dr. Tischler Béla, II. csapat intőzője Herskó Béla, ifjúsági- és törpacs pat intőző Klein József, tenisz szakosztály-vezető Radó Ernő, úszó szakosztály-vezető Sugár Andor, ping-pong szakosztály-vezető dr. Mauthner Pál, vívó szakosztály vezető dr. Tischler Elemér, torna szakosztály-vezető Hirschfeld Herman és Wesel Károly, atlétikai szakosztály vezető Székely Zoltán.

A pénzügyi bizottság tagjai: Ritók Lajos, Winkler Sándor, Adler Arnold, Adler Berthold, Saltzer Jenő, Weiss Jenő, Farkas Ernő, Gelszt Zsigmond, Farkas Ernő, Fischer Vilmos, Katz Ignác, Grünwald Géza, Weiss Jenő. Klub- és vigalmi bizottság elnök: Giszkalay János, tagok: dr. Vass Zoltán, Szatmári Mór, Virág Lajos, Herskovits Jenő, Katz László, Devecseri László, Heller Károly, Heller Ferenc, Klein Jenő, Schlesinger Imre, Friedmann Mór, Wolf Jenő. A pályabizottság tagjai: hivatalból az elnökök, alelnökök, főtitkár, főpénztáros, főjegyző, választottan: Weichert Gasztáv, Grosz Andor, Rosmann Jenő, Janovits Károly, Jakobi Ernő, Csódik Jenő, Léb Ödön, Noszin Mór. Kluborvosok: dr. Fischer Mátyás, dr. Löbl Adolf, dr. Róth Marcell, dr. Jakobi József, dr. Herskovits Izidor, dr. Löwy Jenő, dr. Goldenberg Pál, dr. Vass Zoltán, dr. Weinberger Zsigmond, dr. Hamburg, dr. Ornstein Sándor, dr. Kiss Árpád. Klubügyszékek: dr. Fischer József, dr. Fischer Tivadar, dr. Kertész Jenő, dr. Fischer Sándor, dr. Krausz Imre, dr. Balázs Ede.

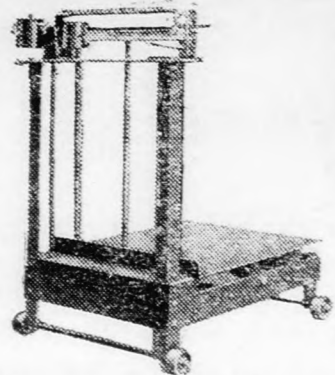
Megválasztottak ezenkívül egy 90 tagú választmányt. Az új vezetőség nevében dr. Tischler Elemér elnök köszönte meg a megnyilvánult bizalmat, majd rövid hatású beszédben kifejtette, hogy nem a szavak, hanem a tettek embere, aki teljes erővel és odaadással fogja megvalósítani a Haggibbor a zsidó nép testi és szellemi megújulásának céljait. Utána Biró Andor társelnök lelkes, lendületes záró szavaival a közgyűlés 1 órakor véget ért.

Victoria—Sc Muresul (Marosvásárhely)
1.0 A játék mindössze 24 percig tartott. A nagy eső miatt Moldován bíró a mérkőzést lefújta. Ugyancsak a rossz időjárás miatt elmaradt a mára hirdett Haggibbor—Husos mérkőzés is.

Chlorodont fogpaszta, Chlorodont fogpor, Chlorodont szájvízkivonat

Ruhája molymentessé válik, ha Czinknél festtet, tisztítat.

Hess

mérlege
minőségi munka

Hess Victor, Sibiu
első romániai mérleggyár.

Már csak néhány nap

Pénzintézetileg garantált mindennemű
illetéktől mentes nagyértékű

sorsjáték

Tehát netto 100 leier!

Főnyeremény: **egy 6 üléses 50 HP „Benz Mannheim“ luxusautó.**

Kézpénznyeremények:

- II. nyeremény **25,000 lej** készpénz
- III. nyeremény **10,000 lej** készpénz
- IV. nyeremény **5,000 lej** készpénz
- V. 100 nyeremény: **à 100 lej**, összesen 10000 L.

Sorsolás helye: Cluj (Kolozsvár) Primaria (város-háza). — **Sorsolás ideje: 1926. július 15. d. u. 3 óra.**

Sorsolás eredménye a napilapokban közölve lesz. Sorsjegyeket postán is küld 109 lej 25 bani értékben beküldött összeg ellenében a sorsolást rendező: **Kolozsvári Gazdák Hitel-szövetkezete Cluj, P. Cuza V. 10.** Valamint kaphatók: **Clujon:** pénzintézeteknél, tözsdékben, fodrászoknál, és más üzletekben, **Vidéken:**

Oradea-Mare: Gen. Mosoiu 3, Tutungerie, Alexandri 7, Tutungerie, „Mircerva“ Cafenea P. Unirii, Reg. Ferd. Belvárosi tőzsde, P. M. Viteazul 6, Somenwirth J. P. M. Viteazul P. Tutungerie, N. Iorga, 19. Restaurant, P. Unirii 5. „Favorit“ cukorkafőzlet, Garay József, Szent László-tér 2. — Satu-Mare: Lin'enfeld T. str. Reg. Ferd. 62. M. Viteazul 24. Tutungerie, Bratianu 6. fodrász, Traian 6. fodrász, Bratianu 4. Cooperative de c. nsum, Traian 2. Tutungerie, Lucaiu 10. Taut-tőzsde, Bratianu 13. Tutungerie, Cukorka-üzlet Stefan cel mare 22. Cr san 2, Tutungerie, Sighetul-Marmaciei Unirii 10. Buf-talo büffe, Weisz tutungerie, P. Unirii 13, Tutungerie, P. Unirei 12. fodrász, Kaufmann S. com. de hartie, Bala-Mare Kovacs Gyula com. de hartie, Kovacs Ferenc fodrász, P. Unirei Ferenc fodrász, Suba J. fodrász, Horel S. Stefan, Zalu Sere Samu com. Dej Nagy Lajos, Szent Bene eki Elektr. művek rt. Kvári Takarékpénzt. fiókja, Cristurul-Săuceș Sze. erjey K. librerie, Odorheiu Ij. Pásztor F. fodrász, Targu-ăcuesc Kovacs hírlapiroda, D. vil. Dezső com. Brașov Elek. hírlapiroda, Hertz A. S. Ioan 17. Covasna Magyar Rezső divatruhász, Careil-Mari Taub-tőzsde, Mibalka J. fodrász P. Unirei, Targu-Mureș Lakatos és Szabó. Könyvkereskedés Reg. Ferd. 9. „Tükör“ könyvkereskedés, Ian & Comp. Autog rage, Isák Lajosné P. Unirii 28. Ludovic Bányai Galarasilor 2. Timisoara Richard Fischei Tutungerie Parcul S. Ier, Arad Schwartz Ödöné P. Plavnei 5. Ritter M. Bratianu 8. Alba Iulia Kolozsvári Takarékpénzt. fiókja, Deva Dévai Taképénzt. rt. Hunedoara (Hls) Goró F. Orastie Berivay L. uraknál, Vulcan Borboly Gh., Pleșina Simileu Silvaniei Lázár könyvkereskedés, Reghinul-Săuceș Pascu Mihai fodrász, Gheorgheni Tepe-lus János, Ibasfalau Székai M. Vulcan S. A. dir., Teaca Molnár L. ib. tszvt. Huedin Wass J. ig. ur. Hida Taképénzt. r. Jimborul Ma e Po-ta Alud Grünwald Jenő Hangya fog. s. ó. ig. Cziner hírlap. oda, Alóhérv. Taképénzt. Sft. Gheorghe M. Benkő librerie, Jibou Gyarmaty Gábor fodrász, Calatele Fazak-s Sándor Erdelpar, Felus Ordeatlich Adolt, Diciosan-martin Bilka Főfőp M. Viteazul 52, Targa Ref-lek'szi hiv. Tasnád Ij. Antal Imréné tutungerie, Turda Tordaanyosvm. Takp. fiók, Iara de Jos pleșania, Bistrita Bernard P. Ungureasca 17. Tutungerie Lemnelor 15, Schullerné papertariei Reg. Ferd. 28. Tutungerie, Központi Bank ker. rt. Vntul de sus Nevelics S. Uioara Tili cukrász. Radnót Katora J.

KÖZGAZDASÁG

Nem szigorítják meg az uzoratorvény alkalmazását

A lej javulása miatt ugy a kereskedők, mint a termelők leszállítják az árakat

(Cluj-Kolozsvár, június 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Mintegy két héttel ezelőtt a legfőbb gazdasági tanács javaslatára a kormány elhatározta, hogy érvényben levő, de közel másfél év óta alkalmazáson kívül álló uzoratorvényt, ismét teljes szigorral fogja alkalmaztatni. A határozat érthető megdöbbenést és általános riadalmat keltett kereskedelmi körökben, mert ezzel egy olyan rendszert horosítanak meg újra, amely állandó vezgaturáknak és indokolatlan bírságoknak tenné ki a kereskedelmet, amely pedig amugyis súlyos válsággal küzd az általános gazdasági viszonyok mostohaasága, valamint az adóterhek állandó növelése folytán.

A kormány terve ellen a bukaresti kereskedők nagy, demonstratív gyűlésen foglaltak állást, amelyen kifejezték, hogy a spekulatörvény szüneteltetése hosszú és erőteljes akciók eredménye és hogy évek óta a törvény teljes megszüntetését követelik, tehát ezuttal sem fogják tétlenül fogadni ennek a törvénynek az alkalmazását, amely nem egyéb, mint a kereskedőbecsület elleni merénylet.

Mai bukaresti jelentés szerint kormánykörökben az a vélemény alakult ki, hogy a spekulatörvény újbóli alkalmazására a lej javulása folytán előállott gazdasági helyzet következtében már nem forog fenn ok, mert a beérkezett jelentések szerint a lej zuhanása idején felemelt árakat ugy a termelők, mint a kereskedők mindennütt kezdik leszállítani.

Ismét tízében Palesztina legnagyobb selyemgyára

A Delfiner-gyár selyemtermesztő telepeket rendez be Szíriában. A beviteli vámok csökkenésének első nagy hatása

(Tel-Aviv, június 29. Az Uj Kelet tudósítójától.) Hat hónappal ezelőtt — az Uj Kelet is hirt adott róla — Tel-Aviv egyik legnagyobb ipari üzemét, a Delfiner-féle selyemgyárat be kellett a nyersanyag magas beviteli vámjai miatt szüntetni. Az üzemnek ez a szünetelése alapján véve tiltakozás volt a kormánynak a beviteli vámokkal szemben tanúsított merev magatartása miatt. Minthogy ujabban a kormány engedett álláspontjából, a gyár ismét fölvette a munkát és pedig teljes mértékben. A selyemszövészet, a festőműhely normálisan működik.

A gyár már a közeljövőben új, minőségileg az eddiginél is jobb árakra akarja kiterjeszteni produkcióját. E célból kilenc svájci és öt bécsi szövösmestert szerződöttetett a gyár tulajdonosa, aki új építkezések megkezdését is tervbe vette. A gyár, amelynek Egyiptom és India felé vannak exportlehetőségei, az új épületekben taliszok és taliszidizek gyártására rendezkedik be, amelyeket Amerikába akar exportálni. Ezenfelül goblin képeket is fog gyártani saját gyártási módszere szerint.

A gyárnak a Kelet ipara szempontjából óriási jelentősége van. Eddig a gazdag és dúszíriai selyemtermés Svájcba és Franciaországba került, ahonnan a feldolgozott nyersáru 120 000 font értékben jutott Palesztinába. Ezt az árut most Palesztinában fogják ép oly jó minőségben előállítani. A selyemáru pedig sokkal olcsóbban kerül majd a fogyasztóhoz, mint eddig nemcsak Palesztinában, hanem a környező országokban is. Delfiner most arra is berendezkedik, hogy Szíriában saját selyemtermesztő telepeket létesít, hogy ezzel is olcsóbbá tegye produkcióját.

Rövidesen elkészül a kereskedők önszegélyezésére vonatkozó javaslat. Mint ismeretes, a munkaügyi minisztérium tervbe vette a kereskedők önszegélyező egyesületének a kiépítését, melyet külön törvényben foglalt alapokra akar lefektetni. A kérdés megoldására egy speciális bizottságot delegált, amelynek feladata, hogy érevoonatkozólag törvényjavaslatot készítsen. A bizottság legutóbbi ülését elhalasztották, a közeli napokban azonban újabb ülést fognak összehívni, amelyen megfogalmazzák a javaslat tervezetét.

Országos vásár Rettegen. A rettegi országos szentpéteri vásár napjai: Julius 8-9 júhvasár, 10-11 én marhavasár és 12 én kirakodó vásár.

Külföldi gazdasági hírek

Nagy iparpártolás készül Görögországban. Görögországban az ipar pártolása címén új törvényes intézkedések vannak folyamatban. Az állam gyárépületeire és üzemileg használható gépekre olcsó kölcsönt fog folyósítani, szonfelül az ujonnan alapítandó ipari vállalkozások az első öt évben az adók és illetményeknek csak ötven százalékát fogják fizetni. Ami a nyerstermékek bevitelét és a készáru kivitelét illeti, arra nézve az állam törvényben vállalja, hogy egy meghatározott ideig a vámok díjszabásait nem emeli.

Magyarországon emelkedik a vas- és fémtermelés. A Magyarországból exportált vas- és fémáru az elmúlt évben 299 000 mázsát tett ki. A nyers vas importja 271 000 mázsáról 334.250 mázsára emelkedett szemben az előző évvel. A készáru exportja szintén emelkedő tendenciát mutat.

Importvámok leszállítása Jugoszláviában. A jugoszláv kormány június 19-iki érvénnyel néhány importáruál elrendelte a vámok mérséklését. Mindenekelőtt a közönséges szappan százszázalékos vántöbbletét törölték el és leszállították a gypot, cérna vámját is ötven százalékról huszonötre. Az egyéb textilárak hatvanszázalékos vámját mérsékeltek ötven százalékra. Sima gypottul és hasonló szövetáru vámját négyezszázról kétszázötven dinárra csökkentették, a pléhlemezt 15 dinárról 750 dinárra, a lokomobilok, traktorok és gőzhengerek vámját 20-ról 14 dinárra, a varrógépeket 45 ről tizenöt dinárra, minden száz kilogram utin. A textilgépek eddigi 20 dináros vámját teljesen felfüggesztették.

Gabonaszabadraktárakat állítanak fel Lengyelországban és Magyarországon. A lengyel állambank ebben a kedvező helyzetben van, hogy nagyarányu gabonaszabadraktárak alapításához amerikai tőkét tud szerezni. A szabadraktárak egy részvénnytársaság kezében lesznek, amely napi áron fogja megvásárolni a gazdáktól a különböző gabonát és egyben berendezkedik előlegek adására is. Ezt a tervet maga a kormány is támogatja, mert azt akarja elérni ezzel, hogy a gazdak ne legyenek kényyszerülve a pénzhány miatt jóval a világgiazi áron alól termésüket elzalogosítani, vagy eladni. Hasonló tendencia mutatkozik Magyarországon is. Itt szabadrak ár mellett hatalmas elevátorok fognak működni, különösen a folyami és tengeri kikötőkben.

Szubvencionálják a porosz vasipart és bányászatot. A porosz kormány a birodalmi kormánnyal egyetértve elhatározta, hogy szub-

Weisz Adolf uriszabóságát áthelyezte Calea Regele Ferdinand 17. sz. alá

vencionálni fo bányászatot. A minden expor márkát kapnak százalékkal jár

Kolozsvár t k életbe. K munkaügyi ins be a keresked hágyása iránti munkaügyi m metelten az új deli el a mini tul elnöke ezér régi zárórák ér veniáljon. Tuff intervenció e Trancu-Jasi mi hivatkozással, u A miniszterium hasonló k ol és ezér revizio inspektorá a közeli n zárórákat áll az erre n a déli a kifüg

Ma ünnepe forgalma.

Tennis-

Vászon-

Lüster-

Neu Cluj, Pia

Pályáz

A bistrői or lyázatot hirdet e lyázha nak oly t követelményeinek koában működni igazoló és egyéb kervényeket, a ti és eddigi szolgál ig, alulírott elnök Nöten térfita szesülnek. G-würz Márkus isk. igazgató.

Kérjen ajánlatot

FLE
műipari festőváll Kötő-uj. Készít a festő Cimfestő, szoba épülettestési mu irtás jótállás mel

Tava
mélyen

Muslin har Cérna flor Selyem flor Selyem, tar

Keztyü és k

HEI
FÉ

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri! köz ésnél egy szó 4 lej, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb apróhirdetés 40 lej. Állást keresőknek 80% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej

LAKÁS

Kiadó egy utcai szobakonyha elsőjére. Egy két év. s komplett kötsz. b. áto. féregmentes és gyókarban levő gyerekkosci eladó. Rudolf-ut 57

Kiadó

3 szoba, konyha, melék helyiségekkel a Vasvári Pál utcán

Érdeklőzni lehet Németh István szabónál Deák Ferenc és Bolyay utca sark. 699

Urihögynél lakást kaphat urilány. Cim a kiadóban. 1834

Kisebb butorozott szobát keresek központban. Unió-utca előnyben. Ideális lakó" jeligére kiadoba. 1931

2 szoba konyhás lakást keresek, magas bért fizetek. Cimet kérem a kiadóban leadni. 378

ÁLLÁST KERES

Perfekt könyvelő nő óráknyvelést, magyar-német le elezést vállal. Megkereséseket "Perfekt" jeligére a kiadóba.

Könyvelő-, leélező-, gépi író, az ös-zes irodai teendőkben jártas 5 évi gyakorlattal szombat tartásával állást keres, esetleg fénpra is. Cim a kiadóban.

A drog, bor és szesz szakmában a Cluji piacon már évek óta dolgozó agilis ügynök kép iseleket, utazói vagy raktárnoki állást keres. Megkereséseket Agi is jeligére a kiadóhivatal továbbítja.

ADÁS-VÉTEL

Eladó 2000 db jó minőségű keskenyágányu 1.0 cm-es tögytápt. Megkeresések Ferenc Jakabhoz Zalaú.

Egy jókarban levő piainó eladó. Cim a kiadóban

Fászerület — jófor, almu — Marosvásárhely főterén kedvező áron berendezéssel és áruval együtt azonnalra eladó. Érdeklődések Révész Ernő könyvkereskedése Marosvásárhely címre. 1868

KÜLÖNFÉLE

איננו מוכרים ספרים אלא ספרים טובים וכל תשמיש קדוש אצלנו מוכר. Librerie: : האנדרלונט. Salamon Weiss, Sighetul-Marmatiei 133

Hajhullás

és hajtorpa ellen lezjobb szer az "Egger Petrol". Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában.

Név-Jegyeket,

születési, eljegyzési, esküvői kártyákat és mindenféle mulatsági meghívókat legszebb kivitelben készít a Kadima-nyomda Cluj

Mindenféle fordítások angol, francia, német, román és magyar nyelven (levelek, kérvények, szépirodalmi, tudományos, közgazdasági cikkek, prospektusok stb.) írógéppel való másolásuk és sokszorosításuk gyorsan, pontosan készülnek. Főlvétel Friedmann könyvkereskedésben, Fötér. 842

Menyasszonyok figyelmébe! Eladó 1 ágyas itó, 2 függöny Richelieu és angol mad-ira kézimunkával. Megtekinthető este 7-től és vasárnap d. e. 10-1-ig Fallegvári-ut 9 jobbra II-ik ajtó.

Ha olcsón és jól akar főzni, vegyen dr. Szentpéteriné-féle szakácskönyvet, amely az összes zöldségfélék és gyümölcsök befőzésmódját, továbbá a legkülönbözőbb ételek gazdaságos előállításí módját tartalmazza, eddig már 25,000 pld. van forgalomban. Kapható az UJ KELET könyvosztályában és Fűsly J. könyvkiadónál, Tordán.

Zongoratulajdonosok

ne felejtsek

zongorájukat

javítás céljából, nyaralás előtt beküldeni

TRISKA I.

céghez, Cluj, Str. Saguna 14. (v. Bartha M.-u.)
Telefon 4-19.

T. C. Tisztelettel érte-ítem, hogy „Dicsősésmártoni vizitálem lizszerbata” cég alatt az Albina ó ültővel szemben, **Dicsősésmártonban**

lisztüzlelet pyllottam,

ahol a j t örlésű, valamint bányai lisztet árúsítok. Kiválóízülelettel **Farkas Andor**, malomtulajdonos

Szőnyeg- és

régiségkereskedését

ROSENBERG J.

áthelyez e **G. Victo-riai** (v. Kosuth L.-u.)

5. sz. alá, ahol ujonnan és dusin felszerelt raktárát

n a g y o n o l c s ó n

á r u s í t j a .

Üvegcsiszolás!

Bator- és fali tükörök 2-8 mm. vastagságban, minden méretben és kivitelben, u. m. sarkos, ovál és barok. Finn-tükör 2 mm. vastag, eredeti táblákban és kivégyva. Autóüveg. **Tükörjavítás** Üveg rézbe foglalása művészi kivitelben. Tükör és tükörüveg-raktár. — Helyített üveg.

„VENUS” üvegcsiszoló és kőgyár, **Friedr. & Co. kőkereseli társaság. Sibiu** Schneidergasse No 4.

Kuláns kiszolgálás. Előnyös szállít

Hirdessen az Uj Kelet!

Te efon: 2-28, 10-47

SZÉP NYOMTATVÁNY A LEGJOBB REKLÁM

Kadima-nyomda

Cluj, Strada Baron L. Pop No. 1

Készülnek

Könyvek, füzetek, lapok, folyóiratok, zárszámadások és mindennemű bank és kereskedelmi nyomtatványok, díszes és művészies kivitelű levélpapírok, béli és esküvői meghívók, cégkártyák, névjegyek stb.

Erdély legmodernebb betűanyaggal felszerelt nyomdája

Kérjen ajánlatot

Természetes ásványviz.

VICHY

Ovakodjunk az utánzatoktól.

A francia állam forrásai:

Celestin bevált: csuszál, hólyagbántalmaknál, csúrbetegségűel, iületi fájdalmaknál.

Grand-Grille kitűnően használt májbantalmaknál.

Hopital gyomorifájdalmaknál.

Vichy-Etat só lugsavas, emészthető viz házikészítése Vichy-Etat pastilák evés után elősegítik az emésztést

A közönség által elismert legjobb sör márkák:

a kolozsvári **CZELL** sörfözde

„URSUS”

világos,

„HERKULES”

barna különleges sőrei mindenütt kaphatók!